

PLAN DJELOVANJA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINA GRADAC

Studeni, 2023. godine

SADRŽAJ

UVOD	5
I. OPĆI DIO	7
1. OPIS PODRUČJA ODGOVORNOSTI NOSITELJA IZRADE PLANA	8
1.1. Područje	8
1.1.1. Ukupna površina područja	8
1.1.2. Rijeke, jezera, dužina obale mora	8
1.1.3. Otoci (nastanjeni, nenastanjeni, broj i ukupna površina)	8
1.1.4. Planinski masivi	8
1.1.5. Ostale geografsko – klimatske karakteristike (reljef, hidrološki, geološki, pedološki i meteorološki pokazatelji)	8
1.1.6. Površina minski sumnjivog područja, ako postoji	11
1.1.7. Površina obuhvaćena klizištima, ako postoji	11
1.1.8. Zemljovid potresnih područja na području Općine Gradac	11
1.2. Stanovništvo	12
1.2.1. Broj stanovnika/ zaposlenih/ nezaposlenih/ umirovljenika	12
1.2.2. Broj i kategorije osoba s invaliditetom i posebnim potrebama (ranjive skupine)	13
1.2.3. Pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva/ zaposlenika planiranih za evakuiranje	14
1.2.4. Gustoća naseljenosti	14
1.3. Materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš	14
1.3.1. Kulturna i prirodna dobra	14
1.3.2. Zaštićena područja prirode, šumske površine	15
1.3.3. Vodoopskrbni objekti	16
1.3.4. Poljoprivredne površine	17
1.3.5. Industrijski i drugi gospodarski objekti i područja postrojenja, te njihove tehnološke karakteristike i smještaj i posebnosti u odnosu na naselja	17
1.3.6. Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen veliki broj ljudi	18
1.3.7. Kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje	18
1.3.8. Kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)	18
1.3.9. Zdravstveni kapaciteti (javni i privatni)	18
1.4. Prometno-tehnološka infrastruktura	19
1.4.1. Cestovna i željeznička infrastruktura te plovni putovi na unutarnjim vodama i moru	19
1.4.2. Zračne luke, morske luke otvorene za međunarodni promet i luke otvorene za domaći promet, luke unutarnjih voda (riječne) te prometna čvorišta	19
1.4.3. Mostovi, vijadukti i tuneli	19
1.4.4. Dalekovodi i transformatorske stanice	20
1.4.5. Energetski sustavi	20
1.4.6. Telekomunikacijski sustavi (lokacije GSM, FM radio i TV odašiljača)	20
1.4.7. Hidrotehnički sustavi	20
1.4.8. Plinovodi, naftovodi i sl.	20
2. UPOZORAVANJE	21
2.1. POSTUPAK PRIMANJA I PRENOŠENJA RANOG UPOZORAVANJA I NEPOSREDNE OPASNOSTI	21
2.2. POSTUPAK RANOG UPOZORAVANJA STANOVNIŠTVA UPOTREBOM SRUUK-A	22
2.3. Postupak primanja i prenošenja obavijesti ranog upozoravanja i neposredne opasnosti	25
2.4. Način pružanja pomoći i organizacije spašavanja i evakuacije ranjive skupine stanovništva – osoba s invaliditetom u velikoj nesreći i katastrofi	26
3. PRIPRAVNOST	33
3.1. Organizacija stavljanja u pripravnost snaga civilne zaštite	33
4. MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) I NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE	34
4.1. Pozivanje Stožera civilne zaštite Općine Gradac	34
4.2. Pozivanje drugih operativnih snaga Općine Gradac	35

4.1.1.	Postupak pozivanja pripadnika Postrojbe opće namjene (PON CZ)	35
4.1.2.	Postupak pozivanja povjerenika i zamjenika povjerenika	37
4.1.3.	Postupak pozivanja pravnih osoba	37
4.3.	Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika i pravnih osoba	38
4.4.	Aktiviranje i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite	40
4.5.	Aktiviranje snaga hijerarhijski više razine sustava civilne zaštite	41
5.	GRAFIČKI DIO	42
II.	POSEBNI DIO	43
6.	MJERE CIVILNE ZAŠTITE – POTRES	44
6.1.	Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspoložu kapacitetima za spašavanje iz ruševina	44
6.2.	Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguravanja kontinuiteta njihovog djelovanja	47
6.3.	Organizacija gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje)	48
6.4.	Organizacija reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija (pregled prioritetnih korisnika – u suradnji s policijom)	49
6.5.	Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja (pregled pravnih osoba i redovnih službi, bolničkih, polikliničkih i ambulantnih kapaciteta, pregled ostalih kapaciteta – opreme, ljekarni, i dr. te utvrđivanje zadaća)	49
6.6.	Organizacija pružanja veterinarske pomoći (pregled pravnih osoba i redovnih službi, bolničkih, polikliničkih i ambulantnih kapaciteta, pregled ostalih kapaciteta – opreme, ljekarni, i dr. te utvrđivanje zadaća)	51
6.7.	Organizacija provođenja evakuacije (pregled pravaca za evakuaciju građana i kretanje prioritetnih službi spašavanja kao i površina za prihvatanje stanovništva i postavljanje šatorskih naselja)	52
6.7.1.	Pregled pravaca za evakuaciju građana i kretanje prioritetnih službi spašavanja	53
6.7.2.	Površina za prihvatanje stanovništva i postavljanje šatorskih naselja	53
6.8.	Organizacija spašavanja i evakuacije ranjivih skupina stanovništva – djece, osoba s invaliditetom, bolesnih, starih i nemoćnih (navođenje načela postupanja, pregled dječjih vrtića, škola, domova za starije i nemoćne)	53
6.9.	Organizacija provođenja zbrinjavanja (utvrđivanje zadaća ustanovama i organizacijama, utvrđivanje potrebnih kapaciteta objekata za zbrinjavanje)	54
6.10.	Organizacija humane asanacije i identifikacije poginulih (kapaciteti i mjesta za čuvanje leševa, gotove pričuvne snage za sahranjivanje, lokacije stalnih ili privremenih ukapališta (groblja) i dr. te utvrđivanje zadaća nositeljima)	58
6.11.	Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite	58
6.12.	Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće (utvrđivanje zadaća nositeljima)	59
6.13.	Organizacija središta za informiranje stanovništva (utvrđivanje zadaća nositeljima)	60
6.14.	Organizacija prihvata pomoći (u ljudstvu i materijalnim sredstvima)	61
6.15.	Organizacija pružanja psihološke pomoći (utvrđivanje zadaća nositeljima)	61
7.	MJERE CIVILNE ZAŠTITE – EKSTREMNE TEMPERATURE	62
7.1.	Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji s komunikacijskim centrom 112)	62
7.2.	Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza 63	
7.3.	Poveznice s relevantnim dokumentima i procedurama kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizaciju djelovanja drugih nositelja reagiranja	64
7.4.	Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od ekstremnih temperatura s utvrđenim zadaćama	64
8.	MJERE CIVILNE ZAŠTITE – POŽARI OTVORENOG TIPRA	66
8.1.	Operativne snage vatrogastva	66
9.	MJERE CIVILNE ZAŠTITE – EPIDEMIJE I PANDEMIJE	67

9.1. Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji s komunikacijskim centrom 112).....	67
9.2. Provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza.....	68
9.3. Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od epidemije i pandemije s utvrđenim zadaćama	68
9.4. Poveznice s relevantnim dokumentima i procedurama kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizaciju djelovanja drugih nositelja reagiranja	69
10. MJERE CIVILNE ZAŠTITE – POSTUPANJE U SLUČAJU INDUSTRIJSKE NESREĆE S OPASNIM TVARIMA U PODRUČJU POSTROJENJA OPERATERA KOJI SU OBVEZNICI UREDBE O SPREČAVANJU VELIKIH NESREĆA I U PROMETU	70
10.1. Identifikacija zadaća operativnih snaga civilne zaštite koje su nepokrivene operativnim planovima pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima.....	70
10.2. Identifikacija lokalnih resursa za pokrivanje nepokrivenih zadaća iz prethodne alineje	71
10.3. Utvrđivanje ekspertnog tima za provođenje stručne prosudbe posljedica izvanrednog događaja te predlaganje mjera civilne zaštite i tehničkih intervencija	71
10.4. Obveze pravne osobe u kojoj je došlo do nesreće, pregled sposobnosti	72
10.5. Pregled pravnih osoba, redovnih službi i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje aktivnosti na zaštiti od rizika i opasnosti ove vrste, s posebno utvrđenim zadaćama za svaku od operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite.....	72
10.5.1. Gašenje požara	72
10.5.2. Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	72
10.5.3. Pregled raspoloživih sredstava i mogućih lokacija za dekontaminaciju stanovništva, životinja i materijalnih dobara	73
10.5.4. Organizacija i mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći	73
10.5.5. Organizacija veterinarske pomoći.....	74
10.5.6. Pravne i fizičke osobe koje obavljaju komunalne djelatnosti.....	75
10.5.7. Specijalizirane jedinice ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba	75
10.5.8. Organizacija sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanje ugroženog stanovništva	75
10.6. Pregled prometnica po kojima je dozvoljen prijevoz opasnih tvari	75
10.7. Popis morskih luka i luka na unutarnjim vodama u kojima se obavlja ukrcaj/iskrcaj opasnih tvari	75
10.8. Organizacija spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša (pravne osobe, redovne službe i djelatnosti, obveze drugih operativnih snaga civilne zaštite kao i provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite).....	76
10.9. Ustrojavanje operativnog dežurstva, prijema i prijenosa informacija, pozivanja osoba obavješćivanja i uzbunjivanja za potrebe provođenja ovog dijela Plana	76
10.10. Upoznavanje stanovništva sa žurnim mjerama i drugim postupcima u slučaju nesreće	77
10.11. Informiranje javnosti o nesreći i poduzetim mjerama	77
11. POSTUPANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE GRADAC U OTKLANJANJU POSLJEDICA UGROZA IZ PROCJENE RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA	78
12. NAČIN ZAHTJEVANJA I PRUŽANJA POMOĆI IZMEĐU RAZLIČITIH HIJERARHIJSKIH RAZINA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U VELIKOJ NESREĆI I KATASTROFI.....	83
III. PRILOZI PLANA	83

UVOD

Temeljem članka 17. stavka 3. alineje 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave donosi **Plan djelovanja civilne zaštite**. Plan djelovanja civilne zaštite Općine Gradac izrađuje se na temelju Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu Gradac („Službeni glasnik“ br. 8/23).

Sadržaj plana djelovanja civilne zaštite jedinice lokalne samouprave propisan je Pravilnikom o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“ br. 66/21).

Plan djelovanja civilne zaštite Općine Gradac sastoji se od općeg i posebnog dijela.

Opći dio sadrži:

- ✚ opis područja odgovornosti nositelja izrade plana,
- ✚ upozoravanje,
- ✚ pripravnost,
- ✚ mobilizacija (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite,
- ✚ grafički dio,
- ✚ prilozi (grafički prikazi, tablice, slike, zemljovid, sheme i dr.).

Posebni dio plana djelovanja civilne zaštite Općine Gradac sadrži razradu operativnog djelovanja sustava civilne zaštite tijekom reagiranja u velikim nesrećama i katastrofama.

Posebni dio sadrži:

1. Razradu svake od mjera civilne zaštite iz Državnog plana, a koje su relevantne za Općinu Gradac,
2. Postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite Općine Gradac u otklanjanju posljedica izvanrednih događaja iz vlastite procjene rizika,
3. Način zahtijevanja i pružanja pomoći između različitih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi.

Popis kratica

Kratica	Značenje
CZ	Civilna zaštita
DDD	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija
DHMZ	Državni hidrometeorološki zavod
Stožer CZ	Stožer civilne zaštite
HGSS	Hrvatska gorska služba spašavanja
GDCK	Gradsko društvo Crvenog križa
DVD	Dobrovoljno vatrogasno društvo
NZZJZ	Nastavni zavod za javno zdravstvo
DZ	Dom zdravlja
ZHM	Zavod za hitnu medicinu
PON CZ	Postrojba opće namjene civilne zaštite
Povjerenici CZ	Povjerenici civilne zaštite
MO	Mjesni odbor
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
PP	Policajska postaja
PU	Policajska uprava
SDŽ	Splitsko – dalmatinska županija
ŽC 112	Županijski centar 112
KI	Kritična infrastruktura
KBC Split	Klinički bolnički centar Split

I. OPĆI DIO

1. OPIS PODRUČJA ODGOVORNOSTI NOSITELJA IZRADE PLANA

1.1. Područje

Općina Gradac najjužnija je Općina Splitsko – dalmatinske županije te graniči s Općinom Podgora i Gradom Vrgorac u Splitsko-dalmatinskoj županiji i Gradom Ploče u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Općinu čini 5 naselja: Brist, Drvenik, Gradac, Podaca i Zaostrog, od kojih je Gradac ujedno i administrativno središte Općine.

1.1.1. Ukupna površina područja

Općina Gradac prostire se na površini od 73,25 km², a zauzima 0,52% površine Županije.

1.1.2. Rijeke, jezera, dužina obale mora

Na području Općine nema stalnih površinskih voda, vodotokova ni jezera. Dužina morske obale Općine Gradac iznosi 18 km.

1.1.3. Otoci (nastanjeni, nenastanjeni, broj i ukupna površina)

Na području Općine Gradac nema otoka.

1.1.4. Planinski masivi

Pored svoje pripadnosti makarskom priobalju, područje Općine Gradac dio je podbiokovskog područja. Izrazito mediteranski kraj uokviren je Biokovom s plodnim fliškim zonama koje čine blago iskošenu ravan, koja je najšira kod Gradca oko 1 – 1,5 km. Područje Općine Gradac pripada kraškom području, gdje se masiv Biokova i Rilića spušta u obliku strmih golih klisurina prema moru, ispod kojih se proteže pojas zelenih borovih šuma. Planina Rilić je niži jugoistočni ogranak biokovskog planinskog masiva. Sa zapada se nadovezuje na Biokovo od Gornjih Igrana i prijevoja Saranč, a proteže se do delte rijeke Neretve prema jugoistoku. U širem smislu taj ogranak obuhvaća predjele Rilić i Sutvid.

Najviši vrh predjela Rilić je Šapašnik (920 m), a predjela Sutvid je Velika Kapela (1.155 m). Sjevernije i usporedno s Rilićem, u zaleđu se pruža Vrgorsko gorje s planinama Matokit, Mihovil i Šibenik s hrbatima Satulija, Veliki Šibenik (1.314 m) i Mali Šibenik.

1.1.5. Ostale geografsko – klimatske karakteristike (reljef, hidrološki, geološki, pedološki i meteorološki pokazatelji)

1.1.5.1. Reljef

Vrlo specifična struktura reljefa kao i sastav tla razdijelila je ukupni prostor Općine Gradac na područja obuhvaćena različitim vrstama šumske vegetacije. Na priobalnom pojasu prisutan je kultivirani krajolik na kojem su prirodne biljne zajednice iščeznule, a zamijenile su ih umjetno podignute šume alepskog i crnog bora, koje imaju isključivo ekološku, estetsku i turističko rekreacijsku vrijednost. Glavne biljne i šumske zajednice područja, zbog dugotrajne izloženosti utjecaju čovjeka, posebno intenzivnom stočarenju i drvarenju, danas nalazimo samo po vrtačama u višim planinskim zonama.

1.1.5.2. Hidrološki pokazatelji

Na prostoru Općine Gradac nema stalnih površinskih vodenih tokova.

1.1.5.3. Pedološki pokazatelji

Na području Općine dominiraju antropogena flišnih i krških sinklinala i kolvija. Obala je formirana abrazijskim procesima, čvrsta je i stabilna. Najveći dio prostora ima lošu kvalitetu biljnog pokrova kraških karakteristika.

1.1.5.4. Meteorološki pokazatelji

Prema Köppenovoj klasifikaciji područje Općine Gradac, kao i cijeli otočni i obalni dio Dalmacije, svrstan je pod Csa tip klime, odnosno mediteransku klimu suhih i vrućih ljeta te blagih zima. Osnovno obilježje ovoj klimi daje veliko slovo C koje je obilježava kao umjereno toplu kišnu klimu gdje srednja temperatura najhladnijeg mjeseca nije niža od -3°C , a najmanje jedan mjesec u godini ima srednju temperaturu višu od 10°C . Sljedeće malo slovo s je svrstava u određeni razred prema količini i rasporedu padalina u toku godine: suho razdoblje je ljeto, tzv. mediteranski pluvijalni režim, najsuši mjesec ima prosječno ≤ 40 mm kiše i manje od $1/3$ od najvlažnijeg mjeseca (ili obratno: najkišovitiji mjesec zimi ima barem tri puta više kiše od najsušeg ljetnog mjeseca).

Malo slovo a označava raspored i vrijednosti temperature zraka: vruće ljeto; srednja temperatura najtoplijeg mjeseca $\geq 22^{\circ}\text{C}$. Bitno obilježje klime C je postojanje pravilnog ritma godišnjih doba po čemu se razlikuje od većine ostalih klima. Nema neprekidno visokih ili neprekidno niskih temperatura, kao što ne postoje dugi periodi suše ni kiše u kojima bi pala gotovo sva godišnja količina padalina. Klimatske karakteristike promatranog prostora definirane su mediteranskom klimom jadranskog tipa s vrućim i suhim ljetima, te blagim i vlažnim zimama. Bitno je istaknuti more kao značajan klimatski modifikator. Relativna vlaga u zraku rezultat je odnosa vodenih i kopnenih površina.

Oborine

Za prikaz godišnjeg hoda broja dana s količinom oborine analizirani su podaci s glavne meteorološke postaje Metković. U sljedećoj tablici prikazani su srednji mjesečni i godišnji broj dana s količinom oborine ≥ 0.1 mm s pripadnim standardnim devijacijama te maksimalni i minimalni mjesečni i godišnji broj dana s količinom oborine ≥ 0.1 mm u razdoblju 2011. – 2020. god.

Tablica 1. Srednji mjesečni i godišnji broj dana s količinom oborine s pripadnim standardnim devijacijama te maksimalni i minimalni mjesečni i godišnji broj dana s količinom oborine u razdoblju 2011. – 2020. god.

MJ.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	GOD
SRED	142.1	126.9	102.2	102.9	98.0	47.8	45.7	32.5	96.2	113.9	152.6	135.4	1196.3
STD	105.8	66.9	67.9	54.6	48.0	45.3	49.9	31.5	64.8	70.8	101.0	105.8	262.1
MIN	32.4	38.0	0.0	23.8	29.8	2.4	0.0	0.0	15.4	13.3	35.0	0.0	792.6
MAKS	312.2	254.9	222.0	210.4	200.9	142.9	172.2	93.2	222.4	242.4	376.7	343.4	1622.7

Izvor: DHMZ

Vjetar

Prosječan broj dana s jakim i olujnim vjetrom također je značajan u pogledu vjetrovitosti nekog područja. Tako na ovom području imamo s „jakim vjetrom“ (6 bofora i više, 39 – 40 km/sat) godišnje do 36,6 dana, a s „olujnim vjetrom“ (8 bofora i više, 62 – 74 km/sat) 12,2 dana.

Brzina puhanja vjetra pogoduje vrlo brzom širenju požara, posebno požara na otvorenom prostoru. Kako su požari na otvorenom prostoru većinom u ljetnim mjesecima, brzinu širenja požara uvjetuje brzina puhanja maestrala (NW).

Na godišnjoj razini, u budućim klimama 2011. – 2040. i 2041. – 2070. godine, očekivana maksimalna brzina vjetra ostala bi praktički nepromijenjena u odnosu na referentno razdoblje.

Tablica 2. Broj dana s jakim i olujnim vjetrom te maksimalnim udarima vjetra na meteorološkoj postaji Metković od 2011. – 2020. godine

Broj dana s jakim vjetrom													
Mjeseci	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	God
SRED	4.5	5.3	5.4	3.6	2.0	1.5	0.8	0.6	1.5	2.7	4.7	4.0	36.6
MIN	0	2	3	0	1	0	0	0	0	0	2	1	29
MAKS	9	12	8	9	5	4	3	1	5	6	8	10	45
Broj dana s olujnim vjetrom													
SRED	1.9	2.3	1.8	0.2	0.3	0.5	0.2	0.2	0.4	0.9	1.5	2.0	12.2
MIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
MAKS	3	6	6	1	2	3	1	1	3	4	5	7	20

Izvor: DHMZ

Temperatura

Na meteorološkoj postaji Metković srednja godišnja temperatura kreće se oko 15.8°C. (tablica u nastavku).

Tablica 3. Pregled srednjih mjesečnih i godišnjih temperatura zraka za razdoblje od 2011. – 2020. godine na meteorološkoj postaji Metković

GOD.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	SRED
zbroj	61.4	80.5	111.6	147.2	185.0	233.9	257.2	257.4	211.8	161.4	119.7	72.9	158.4
sred	6.2	8.0	11.2	14.7	18.5	23.4	25.7	25.7	21.2	16.1	12.0	7.3	15.8
std	1.8	2.5	0.8	1.1	1.3	1.2	1.2	0.9	1.2	0.9	1.5	1.7	0.4
maks	9.2	11.3	12.3	17.1	21.0	25.2	27.7	26.7	23.5	17.9	14.9	10.0	16.5
god	2014	2014	2019!	2018	2018	2019	2015	2019	2011	2018	2019	2020	2018
min	2.7	2.1	10.2	13.2	16.0	21.5	23.3	24.0	19.5	14.7	9.7	4.6	15.4
god	2017	2012	2011	2015	2019	2020	2014	2014	2014	2016	2011	2016	2016
ampl	6.5	9.2	2.1	3.9	5.0	3.8	4.4	2.6	4.0	3.2	5.2	5.4	1.1

Izvor: DHMZ

Prema podacima Državnog hidrometeorološkog zavoda najviša dnevna temperatura je zabilježena u kolovozu 2013. godine (04.08.2013.) i iznosila je 39.8°C.

Tablica 4. Pregled apsolutnih maksimalnih temperatura za meteorološku postaju Metković za razdoblje 2011. – 2020. godine

GOD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	MAKS
MAX	19.7	23.1	26.5	31.5	23.6	37.1	38.3	39.8	38.6	31.8	24.8	20.4	39.8
god	2016	2016	2017	2018	2018	2019	2015	2013	2015	2012	2013	2014	2013
dan	10.01	16.02	30.03	27.04	26.05	26.06	21.07	04.08	18.09	01.10	01.11	01.12	04.08

Izvor: DHMZ

1.1.6. Površina minski sumnjivog područja, ako postoji

Iz sljedeće slike je uočljivo kako na području Općine Gradac nema minski sumnjivih područja.

Slika 1. Prikaz minske situacije na području Općine Gradac

Izvor: <https://misportal.hcr.hr/HCRweb/faces/simple/Map.jspx>

1.1.7. Površina obuhvaćena klizištima, ako postoji

Aktivna klizišta na području Općine Gradac ne postoje.

1.1.8. Zemljovid potresnih područja na području Općine Gradac

Vjerojatnost pojavljivanja potresa određena je odgovarajućim povratnim razdobljima: za najvjerojatniji neželjeni događaj (slabiji potres)

- a. poredbeno povratno razdoblje: 95 godina
- b. vjerojatnost premašaja: 10% u 10 godina

2. za događaj s najgorim mogućim posljedicama (jači potres)

- a. poredbeno povratno razdoblje: 475 godina
- b. vjerojatnost premašaja: 10% u 50 godina

Karta potresnih područja na području Općine Gradac za povratno razdoblje od 475 godina
([Grafički prilog 1](#)).

Karta potresnih područja na području Općine Gradac za povratno razdoblje od 95 godina
([Grafički prilog 2](#)).

1.2. Stanovništvo

1.2.1. Broj stanovnika/ zaposlenih/ nezaposlenih/ umirovljenika

Tablica 5. Pregled broja stanovnika/ zaposlenih/ nezaposlenih/ umirovljenika

Broj stanovnika*	Broj zaposlenih**	Broj nezaposlenih**	Broj umirovljenika**
2.401	830	226	1.018

Izvor: Popis stanovništva 2011. i 2021. ., <http://www.dzs.hr/>

*Popis stanovništva 2021.

** Popis stanovništva 2011.

1.2.2. Broj i kategorije osoba s invaliditetom i posebnim potrebama (ranjive skupine)

Tablica 6. Stanovništvo s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti prema starosti i spolu

Spol	Ukupno	Starost																	
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
Općina Gradac																			
sv.	593	3	2	5	7	3	5	7	15	24	31	49	68	65	53	75	79	62	40
m	289	-	2	3	2	3	3	7	13	21	20	25	38	31	27	30	33	21	10
ž	304	3	-	2	5	-	2	-	2	3	11	24	30	34	26	45	46	41	30
Osoba treba pomoć druge osobe																			
sv.	171	2	1	2	-	-	-	1	2	3	4	6	14	15	9	18	33	33	28
m	62	-	1	1	-	-	-	1	1	2	2	3	7	8	5	6	10	11	4
ž	109	2	-	1	-	-	-	-	1	1	2	3	7	7	4	12	23	22	24
Osoba koristi pomoć druge osobe																			
sv.	128	2	1	2	-	-	-	1	1	2	3	5	12	10	7	12	24	25	21
m	51	-	1	1	-	-	-	1	-	1	1	3	7	7	5	4	9	8	3
ž	77	2	-	1	-	-	-	-	1	1	2	2	5	3	2	8	15	17	18

Izvor: Popis stanovništva 2011. godine

- **Teškoće u obavljanju svakodnevnih aktivnosti**

Teškoće u obavljanju svakodnevnih aktivnosti mogu biti pri čitanju/gledanju (unatoč nošenju naočala ili leća), slušanju (unatoč nošenju slušnog aparata), govoru, kretanju (hodanje, penjanje stepenicama, odlazak u trgovinu), odijevanju, kupovina namirnica i/ili lijekova, obavljanju osobne higijene i čišćenju stambenih prostorija.

1.2.3. Pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva/ zaposlenika planiranih za evakuiranje

Tablica 7. Kategorije stanovništva planiranog za evakuaciju

Kategorija stanovnika	Broj stanovnika
Djeca od 0 – 10 g. starosti	175
Majke ili staratelji u pratnji djece iz rubrike 1	175
Djeca od 10 – do 14 g. starosti koji se evakuiraju bez roditelja	72
Osobe starije od 70 godina	547
Bolesni, invalidni i nemoćni	593*

Izvor: Popis stanovništva 2011*, i 2021. godine

1.2.4. Gustoća naseljenosti

Tablica 8. Gustoća naseljenosti po jedinici površine Općine Gradac

Općina	Površina u km ²	Broj stanovnika (2021.)	Gustoća naseljenosti st/km ² (2021.)	Broj naselja	Sjedište
Gradac	73,25	2.401	32,78	5	Gradac

1.3. Materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš

1.3.1. Kulturna i prirodna dobra

U Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske upisano je 13 zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara s područja Općine Gradac.

Tablica 9. Kulturna dobra Općine Gradac

R.B.	Naselje	Naziv lokaliteta	Vrsta	Oznake zaštite
1.	Brist	crkva sv. Margarite	pojedinačno	Z-5060
2.	Brist	rodna kuća fra Andrije Kačića Miošića	pojedinačno	Z-4875
3.	Brist	sklop kuća na obali	pojedinačno	Z-5099
4.	Brist	zgrada osnovne škole	pojedinačno	Z-5074
5.	Drvenik	crkva sv. Jurja	pojedinačno	Z-4877
6.	Drvenik	ruralna cjelina Staro selo Drvenik	kulturno-povijesna cjelina	Z-5110
7.	Drvenik	sklop kuća Ivičević	pojedinačno	Z-5297
8.	Drvenik	utvrda na Gradini	pojedinačno	Z-5075
9.	Podaca	crkva sv. Ivana Krstitelja	pojedinačno	Z-4893
10.	Podaca	kula	pojedinačno	Z-5467
11.	Podaca	ruralna cjelina Podaca	kulturno-povijesna cjelina	Z-5175
12.	Zaostrog	crkva sv. Barbare	pojedinačno	Z-4894
13.	Zaostrog	franjevački samostan i župna crkva UBDM	pojedinačno	Z-5930

1.3.2. Zaštićena područja prirode, šumske površine

Zaštićena područja prirode

Na području Općine Gradac nalaze se područje očuvanja ekološke mreže značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR3000131 Uvale Vira donja i Vira gornja, te područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000030 Biokovo i Rilić, sve sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“ br. 80/19, 119/23).

Na području Općine Gradac u smislu Zakona o zaštiti prirode predložene su za zaštitu sljedeće prirodne vrijednosti:

- Planina Rilić s predloženom kategorijom-park prirode (regionalni park)
- Zjatva, jama bez dna s predloženom kategorijom – spomenik prirode.

Planina Rilić je niži jugoistočni ogranak biokovskog planinskog masiva, koji se sa zapada nadovezuje na Biokovo od Gornjih Igrana i prijevoja Saranč, a proteže se do delte rijeke Neretve prema jugoistoku. U širem smislu taj ogranak obuhvaća predjele Rilić i Sutvid.

Najviši vrh predjela Rilić je Šapašnik (920 m), a predjela Sutvid je Velika Kapela (1.155 m). Sjevernije i usporedno s Rilićem, u zaleđu se pruža Vrgorsko gorje s planinama Matokit, Mihovil i Šibenik s hrbatima Satulija, Veliki Šibenik (1.314 m) i Mali Šibenik.

Zjatva, jama Jama "bezdanka" Zjatva, "jama bez dna", je reljefni fenomen, podno vrha Tribić (889 m) iznad Zaostroga, na zapuštenom pješačkom putu koji povezuje Zaostrog na obali i vrgorska sela podno Rilića, u zagorskom zaleđu. Radi se o golemoj rupi kroz rubne planinske stijene, ponad Zaostroga.

Šumske površine

U priobalom području su raširene manje šumske površine izmiješane s djelomično obrađenim i napuštenim poljoprivrednim površinama. To su uglavnom samoobrasle površine s alepskim borom i gustom podstojnom etažom.

Područje Općine Gradac prema gospodarskoj podjeli obuhvaćeno je s gospodarskim jedinicama (G.J.): „Rastovac“, „Drvenik – Plana“ i „Baćina“ kojima gospodari Uprava šuma Podružnica Split, Šumarija Makarska i Šumarija Metković. Površina državnih šuma i šumskog zemljišta na području Općine Gradac s kojom gospodare Hrvatske šume d.o.o. Zagreb, Uprava šuma Podružnica Split iznosi 5.169,32 ha.

Šumarija Makarska

Šumarija Makarska gospodari šumama i šumskim zemljištima od 14.917,82 ha površine. Zauzima središnji dio Dalmatinskog područja i proteže se od Općine Brela na SZ do mjesta Zaostrog na JI, od čega na gospodarske jedinice područja Općine Gradac opada:

- G.J. Drvenik – Plana: 1.874,79 ha,
- G.J. Rastovac: 2.447,29 ha.

Šumarija Metković

Ukupna površina svih šuma i šumskog zemljišta kojim gospodari Šumarija Metković na G.J. Baćina je 7.932,60 ha, a na G.J. Drvenik-Plana 533,91 ha.

1.3.3. Vodoopskrbni objekti

Cjelokupno područje Općine Gradac opskrbljuje se vodom preko cjevovoda iz regionalnog sustava vodovoda Makarska za naselja Drvenik i Zaoštrog i regionalnog sustava Ploče preko crpne stanice Klokun za naselja Podaca, Brist i Drvenik. Na području Općine Gradac nema stalnih vodotoka, tek povremenih manjih bujičnih tokova za vrijeme većih kiša. Na povremenim bujičnim tokovima nisu vršeni nikakvi uređajni radovi.

Vodoopskrbni sustav Općine Gradac se zasniva na kaptaži vode s izvorišta “Klokun”. Lokacija izvorišta Klokun nalazi se sjeverno od Grada Ploča i istočno od Baćinskih jezera, na nadmorskoj visini od oko 1,5 m n.m. Lokacija izvorišta uređena je kao I. zona sanitarne zaštite izvorišta. Kapacitet izvora Klokun iznosi 250 l/s, s maksimalnim dosezima do 300 l/s te je postrojenje u potpunosti automatizirano.

Uz vodozahvat postoji precrpna stanica CS “Klokun” iz koje su položeni tlačni cjevovodi kojima se pune postojeće vodospreme unutar sustava. To su VS “Žukova” ($V=500 \text{ m}^3$, $KD=142,0 \text{ m n.m.}$), VS “Gradac” ($V=1000 \text{ m}^3$, $KD=74 \text{ m.n.m}$) i VS “Grma” ($V=100 \text{ m}^3$, $KD 112 \text{ m n.m}$).

Na vodoopskrbnu mrežu Općine Gradac je priključeno 772 objekata kućanstava te 126 objekata iz kategorije gospodarstva. Dio mreže na području Općine Gradac nema adekvatnu vodoopskrbu.

Od vodosprema položeni su gravitacijski: od VS “Žukova” i VS “Gradac” prema Gradcu, Bristu i Podacama. Iz VS “Grma” voda se tlačno-gravitacijskim cjevovodom isporučuje naselju Grma. Pojedini dijelovi vodoopskrbnog sustava Općine Gradac imaju problema sa isporukom vode jer se nalaze visoko iznad kote magistralnog cjevovoda te im se isporuka vode obavlja pumpama (Put sela, Grma). Jedino rješenje navedenog problema je izgradnja novog magistralnog cjevovoda¹.

¹ Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Općine Gradac, iz 2022. godine, radna verzija

1.3.4. Poljoprivredne površine

Poljoprivreda Općine Gradac vezana je uz maslinarstvo i ostale tradicijske grane, ribolov i sl. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, ukupne poljoprivredne površine privatnih kućanstava na području Općine Gradac iznosile su 143,69 ha.

Tablica 10. Ukupno korišteno poljoprivredno zemljište na području Općine Gradac

Skupine kućanstava prema korištenom poljo. zemljištu	Broj kućanstava	KORIŠTENO POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE (ha)					
		Ukupno korišteno poljo. zemljište	Oranice	Voćnjaci	Vinogradi	Maslinici	Ostalo poljo. zemljište (livade, pašnjaci i dr.)
ukupno	1.244	143,69	5,78	10,50	11,10	104,48	11,83
bez zemlje	866	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
do 0,09 ha	112	5,08	0,14	0,11	0,11	4,21	0,51
0,10 do 0,49 ha	184	36,75	0,21	1,05	0,35	33,33	1,81
0,50 do 0,99 ha	39	24,72	0,33	0,22	1,64	21,12	1,41
1,00 do 2,99 ha	38	53,44	3,10	3,12	7,00	36,22	4,00
3,00 do 4,99 ha	4	13,70	2,00	1,00	1,00	5,60	4,10
5,00 do 7,99 ha	-	-	-	-	-	-	-
8,00 do 9,99 ha	-	-	-	-	-	-	-
10,00 do 19,99 ha	1	10,00	0,00	5,00	1,00	4,00	0,00
20,00 ha i više	-	-	-	-	-	-	-

Izvor: Popis stanovništva 2011. godine

1.3.5. Industrijski i drugi gospodarski objekti i područja postrojenja, te njihove tehnološke karakteristike i smještaj i posebnosti u odnosu na naselja

Prostornim planom uređenja Općine Gradac definirane su sljedeće zone:

A) Građevinska područja naselja/zone:

- Hotelska zona Zaostrog (T1) – 6,84 ha,
- Hotelska zona Gradac - područje Vodice (T1) – 3,66 ha,
- Hotelska zona Drvenik Gornja Vala (T1) – 1,5 ha,
- Ugostiteljsko-turistička zona Podaca (T1) – 1,45 ha,
- Hotelska zona Podaca - Ravanje (T1) – 2,31 ha,
- Hotelska zona Podaca-Viskovića vala (T1) – 2,06 ha,
- Hotelska zona Brist (T1) – 2,5 ha,
- Hotelska zona Gradac, zapad – Jelov vrat (T1) – 2,5 ha,
- Hotelska zona Podaca – uvala Borova (T1) – 2,75 ha.

B) Izdvojena građevinska područja ugostiteljsko-turističke namjene

- Kamp Čista, Drvenik (T3) – 9,5 ha.

C) Poslovne zone unutar građevinskog područja naselja - K1, K2, K3

- Drvenik – 0,62 ha,
- Zaostrog – 2,28 ha,
- Podaca – 1,7 ha,
- Brist – 2,05 ha,
- Gradac – 3,69 ha.

D) Zone športsko rekreacijske namjene unutar građevinskog naselja - R2

- Drvenik – 0,82 ha,
- Zaostrog – 5,33 ha.

Pregled lokacija postrojenja s opasnim tvarima na području Općine Gradac [Prilog 56.](#)

1.3.6. Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen veliki broj ljudi

Pregled stambenih, poslovnih, sportskih, vjerskih, kulturnih objekata u kojima može biti ugrožen veliki broj ljudi [Prilog 36.](#)

1.3.7. Kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje

Pregled skloništa na području Općine Gradac. [Prilog 37.](#)

1.3.8. Kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)

Pregled kapaciteta za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane) na području Općine Gradac dani su u popisu i kapaciteti pravnih osoba u sustavu civilne zaštite. [Prilog 16.](#)

Mjesta za podizanje šatorskih naselja

Ukoliko potreba za zbrinjavanjem premašuje iskazane mogućnosti smještanja u osnovnim školama, sportskim dvoranama i dječjim vrtićima moguće je formirati kamp naselja.

Lokacije za podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja, kapaciteti i sadržaji dani su u: [Prilog 46.](#)

1.3.9. Zdravstveni kapaciteti (javni i privatni)

Pregled kapaciteta zdravstvenih službi (javnih i privatnih) na području Općine Gradac [Prilog 29.](#)

1.4. Prometno-tehnološka infrastruktura

1.4.1. Cestovna i željeznička infrastruktura te plovni putovi na unutarnjim vodama i moru

Cestovni promet

Sukladno Odluci o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“ br. 59/23, 64/23, 71/23, 97/23) područjem Općine Gradac prolaze prometnice navedene u donjoj tablici.

Tablica 11. Ceste koje prolaze Općinom Gradac prema državnoj kategorizaciji

Oznaka	Opis ceste
Državna cesta	
DC 8	Brdce (GP Pasjak (granica RH/Slovenija)) – Matulji – Rijeka – Zadar – Split – Pelješac – Dubrovnik – Pločice (GP Karasovići (granica RH/Crna Gora))
DC 412	Drvenik (DC8 – trajektna luka)
DC 535	Zavojane (DC62) – Drvenik (DC8)
Lokalne ceste	
LC 67204	Podaca (nerazvrstana cesta – DC8)
LC 67205	Zaostrog (DC8 – nerazvrstana cesta)
LC 67219	Brist (DC8) – Gradac (DC8)

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“ br. 59/23, 64/23, 71/23, 97/23)

Željeznički promet

Na području Općine Gradac ne postoje objekti željezničkog prometa.

1.4.2. Zračne luke, morske luke otvorene za međunarodni promet i luke otvorene za domaći promet, luke unutarnjih voda (riječne) te prometna čvorišta

Zračni promet

Na području Općine Gradac ne postoji infrastruktura zračnog prometa. Za interventne potrebe (hitna pomoć, zaštita od požara i sl.) planira se gradnja helidroma za dnevno-noćno slijetanje, u samom naselju Gradac.

Pomorski promet

Na području Općine Gradac nalaze se luke otvorene za javni promet:

- luka županijskog značaja: Luka Drvenik – putnička luka,
- luke lokalnog značaja: Luka Gradac i luka Zaostrog.

1.4.3. Mostovi, vijadukti i tuneli

Mostovi, vijadukti i tuneli se ne nalaze na području Općine Gradac.

1.4.4. Dalekovodi i transformatorske stanice

Sustav elektroopskrbe Općine Gradac sastoji se od:

- Prijenosnih objekata: DV 110 kV Opuzen – Makarska.
- Distribucijske mreže:
 - TS 35/10 kV Brist,
 - dalekovod 35 kV „TS 110 / 35 kV Opuzen - TS 35/10 kV Brist“,
 - 27 trafostanica 10 – 20 / 0,4 kV,
 - kabelske mreže 10(20) kV ukupne dužine 26,9 km,
 - pripadajuće niskonaponske električne mreže za napajanje distributivnih potrošača.

1.4.5. Energetski sustavi

Električnu energiju dobavlja i distribuira HEP Ploče preko trafostanice 35/10 kV Brist, koja je na području Općine Gradac. Iz pravca Opuzena do TS Brist se pruža 35 kV dalekovod (4,40 km), područjem Općine prolazi koridor 110 kV dalekovoda Opuzen – Makarska (18,20 km), a oba dalekovoda su na rešetkasto – čeličnim nosačima. Niskonaponska mreža razvedena je u svim naseljima Općine Gradac. Pokrivenost Općine je 100 %. Podaci o dalekovodima i trafostanicama nalaze se u prethodnom poglavlju.

1.4.6. Telekomunikacijski sustavi (lokacije GSM, FM radio i TV odašiljača)

Područje Općine Gradac dobro je pokriveno fiksnom i mobilnom telefonskom mrežom. Cijeli nastanjeni promatrani prostor pokriven je sa sljedećim mobilnim telefonskim mrežama:

- digitalnom GSM mrežom komercijalnog naziva A1,
- digitalnom GSM mrežom komercijalnog naziva Hrvatski Telekom,
- digitalnom GSM mrežom komercijalnog naziva Telemach.

1.4.7. Hidrotehnički sustavi

Općina Gradac snabdijeva se pitkom vodom iz dva velika regionalna vodoopskrbna sustava:

- regionalni vodovod Makarska za naselja Drvenik i Zaostrog,
- regionalni vodovod izvorišta Klokun za naselja Podaca, Brist i Gradac IZVORA PLOČE d.o.o.

Planirano je povezivanje tih dvaju vodovoda u jedinstveni sustav.

Kanalizacijski sustav Općine Gradac je u izgradnji.

1.4.8. Plinovodi, naftovodi i sl.

U Općini Gradac nema naftovoda niti plinovoda.

2. UPOZORAVANJE

2.1. Postupak primanja i prenošenja ranog upozoravanja i neposredne opasnosti

Pravilnikom o postupku ranog upozoravanja stanovništva („Narodne novine“ br. 91/23) propisan je postupak ranog upozoravanja stanovništva upotrebom Sustava za rano upozoravanje i upravljanje krizama (SRUUK) i putem drugih komunikacijskih kanala.

Rano upozoravanje stanovništva je pružanje pravodobnih i korisnih informacija na temelju kojih nadležne institucije pokreću zajednice i pojedince izložene opasnostima na poduzimanje mjera za izbjegavanje ili smanjenje rizika i provođenje pravodobnih priprema za učinkovit odgovor na prijetnje.

Informacije ranog upozoravanja prikupljaju sve institucije javnog sektora u okviru propisanog djelokruga u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, zaštite od požara, seizmologije, ionizirajućeg zračenja, javnog zdravstva, geologije te operateri postrojenja s opasnim tvarima, operateri hidroakumulacija, inspeksijske službe i institucije koje provode znanstvena istraživanja.

Institucije ranog upozoravanja stanovništva koriste vlastite internetske stranice, društvene mreže, medije ili druge prihvatljive načine kojima će poruke na najjednostavniji način i u najkraćem mogućem vremenu doći do većine krajnjih korisnika.

Informacije ranog upozoravanja i neposredne opasnosti u vremenu najbližem realnom prenose se i **Ministarstvu unutarnjih poslova, Ravnateljstvu civilne zaštite.**

Ravnateljstvo koordinira postupanje svih subjekata koji provode rano upozoravanje stanovništva te provodi rano upozoravanje stanovništva upotrebom Sustava za rano upozoravanje i upravljanje krizama (SRUUK-a), u skladu s odredbama gore navedenog Pravilnika, kada prijetnja radi koje se provodi rano upozoravanje stanovništva ima tendenciju prerastanja u veliku nesreću ili katastrofu.

SRUUK– sustav za rano upozoravanje i upravljanje krizama je jedinstveni alat, kojim će se u Republici Hrvatskoj, porukama putem mobilnih telefona, brzo i učinkovito obavještavati građane i sudionike civilne zaštite o opasnostima koje prijete i mjerama koje je potrebno poduzeti za smanjenje ljudskih žrtava i materijalnih šteta.

2.2. Postupak ranog upozoravanja stanovništva upotrebom SRUUK-a

Odluka o ranom upozoravanju stanovništva upotrebom SRUUK-a donosi se na temelju:

- informacija ranog upozoravanja institucija iz javnog sektora u sklopu propisanog djelokruga u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, ionizirajućeg zračenja, inspeksijskih službi i institucija koje provode znanstvena istraživanja,
- informacija o neposrednoj opasnosti od nastanka nesreće koje prikupljaju operateri postrojenja s opasnim tvarima i hidroakumulacija te motrilačko-dojavni vatrogasni sustavi,
- informacija koje prikupljaju Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova,
- informacija primljenih putem međunarodnih sustava za razmjenu informacija.

Odluka o ranom upozoravanju stanovništva [Prilog 4.](#)

Ovisno o vrsti ugroze Odluku donose:

- Kod ugroza od poplava izazvanih izlivanjem kopnenih voda odluku donosi glavni rukovoditelj obrane od poplava ili osoba koju on ovlasti, u skladu s Državnim planom obrane od poplava i Glavnim provedbenim planom obrane od poplava.
- Kod ugroza od požara velikih razmjera odluku donosi glavni vatrogasni zapovjednik Republike Hrvatske ili osoba koju on ovlasti.
- Kod ugroza od vremenskih nepogoda odluku donosi ravnatelj Državnog hidrometeorološkog zavoda ili osoba koju on ovlasti.
- Kod ugroze vojnim sredstvima odluka se donosi na način propisan Zakonom o obrani i tu odluku Zapovjedno operativno središte Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske (ZOS GS OSRH) dostavlja Operativnom centru civilne zaštite.
- Kod neposredne ugroze od terorističkih djelovanja ili drugih sigurnosnih razloga većeg opsega, odluku donosi glavni ravnatelj policije ili osoba koju on ovlasti.

U slučaju ugroza koje nisu gore definirane, Odluku o ranom upozoravanju stanovništva donosi ravnatelj Ravnateljstva civilne zaštite ili osoba koju on ovlasti.

Po primitku informacije Operativni centar civilne zaštite kreira poruke i određuje područje za koje se provodi rano upozoravanje te bez odgode upotrebom SRUUK-a upozorava stanovništvo i o tome odmah obavještava ravnatelja Ravnateljstva civilne zaštite i ZOS GS OSRH.

Zahtjev za provođenje ranog upozoravanja stanovništva ([Prilog 5](#)) upotrebom SRUUK-a kod ugroza koje uključuju opasne tvari, pucanje akumulacijskih brana i u drugim slučajevima kada pravna osoba ima vlastiti sustav uzbunjivanja sirenama, dostavlja se Operativnom centru u elektroničkom obliku direktno ili putem Županijskog centra 112 te se o poslanom zahtjevu obavještava Županijski centar 112 telefonskim pozivom na broj 112, a Operativni centar na broj telefona koji je Ravnateljstvo CZ obvezno dostaviti svim pravnim osobama koje imaju vlastiti sustav uzbunjivanja sirenama i Stožeru civilne zaštite.

Sadržaj zahtjeva može se prenijeti usmeno pozivom na broj 112 ili na broj koji je Ravnateljstvo obavezno dostaviti pravnim osobama radi mogućnosti snimanja poziva ili radio vezom sustava civilne zaštite, no zahtjev se u pisanom obliku dostavlja Operativnom ili županijskom centru naknadno (kad se steknu uvjeti za njegovu dostavu).

Po prestanku opasnosti za stanovništvo podnositelj zahtjeva obavezan je Operativnom centru direktno ili putem Županijskog centra 112 dostaviti informaciju o prestanku opasnosti.

Pravna osoba, čijom djelatnošću je uzrokovan izvanredni događaj bez odgode obavještava Županijski centar 112 te dostavlja zahtjev i tekst poruke za rano upozoravanje putem SRUUK-a, a Županijski centar 112 dalje prosljeđuje zaprimljeni zahtjev Operativnom centru koji sa zahtjevom upoznaje ravnatelja Ravnateljstva civilne zaštite ili osobu koju je on ovlastio za donošenje odluke o provođenju ranog upozoravanja stanovništva.

Operativni centar upotrebom aplikacije SRUUK provodi rano upozoravanje stanovništva slanjem Cell Broadcast i/ili SMS poruka s tekстом iz zaprimljene odluke korisnicima mobilnih uređaja koji se nalaze na području na kojem je potrebno provesti upozoravanje. Ako je potrebno, zbog smanjenja broja znakova koji se mogu poslati putem SMS poruke, Operativni centar će korigirati tekst poruke.

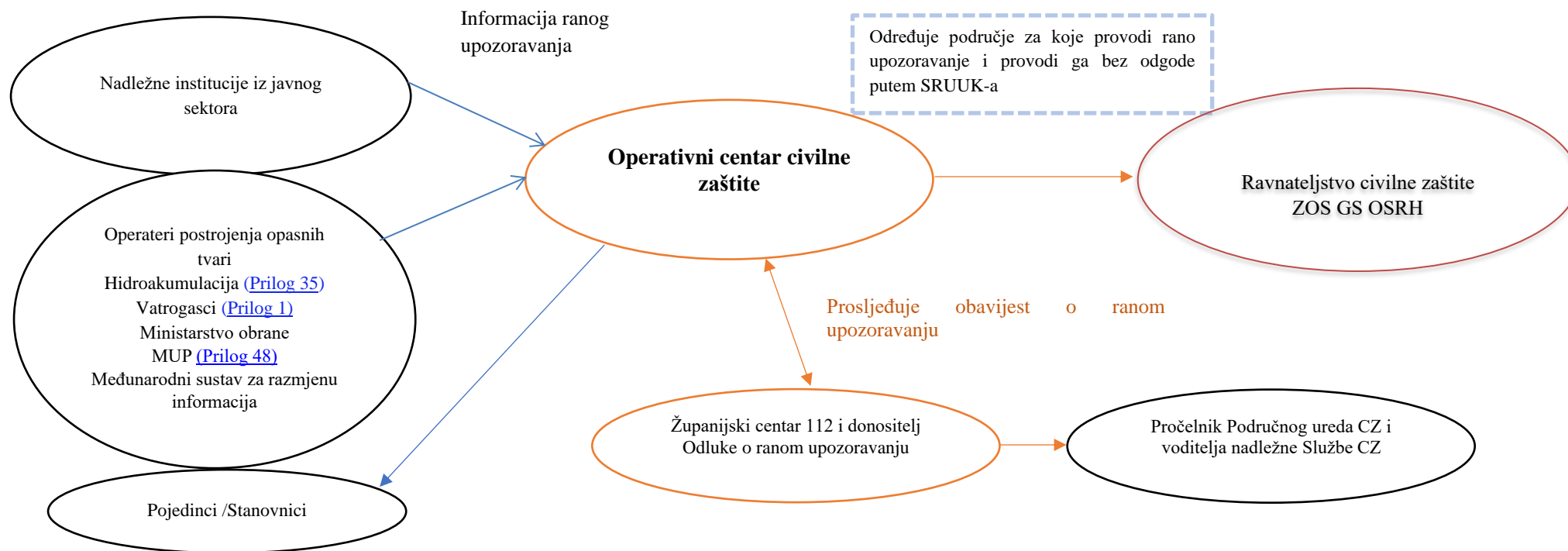
Po primitku informacije Operativni centar kreira tekst poruke i određuje područje za koje se provodi rano upozoravanje te bez odgode uporabom SRUUK-a upozorava stanovništvo i o tome odmah obavještava ravnatelja Ravnateljstva civilne zaštite i ZOS GS OSRH.

Operativni centar o provedenom ranom upozoravanju stanovništva izvješćuje donositelja odluke i Županijski centar 112 na čijem je području izvršeno rano upozoravanje te ravnatelja Ravnateljstva ili osobu koju on ovlasti.

Županijski centar 112 o izvršenom ranom upozoravanju, sukladno zaprimljenoj odluci, odmah obavještava pročelnika Područnog ureda civilne zaštite i voditelja nadležne Službe civilne zaštite.

Operativni centar će, po prijemu informacije o prestanku opasnosti, na prikladan način o tome obavijestiti stanovništvo.

POSTUPAK PRIMANJA I Prenošenja Informacija Ranog Upozoravanja i Informacija Neosredne Opasnosti za Nastupanje Velike Nesreće

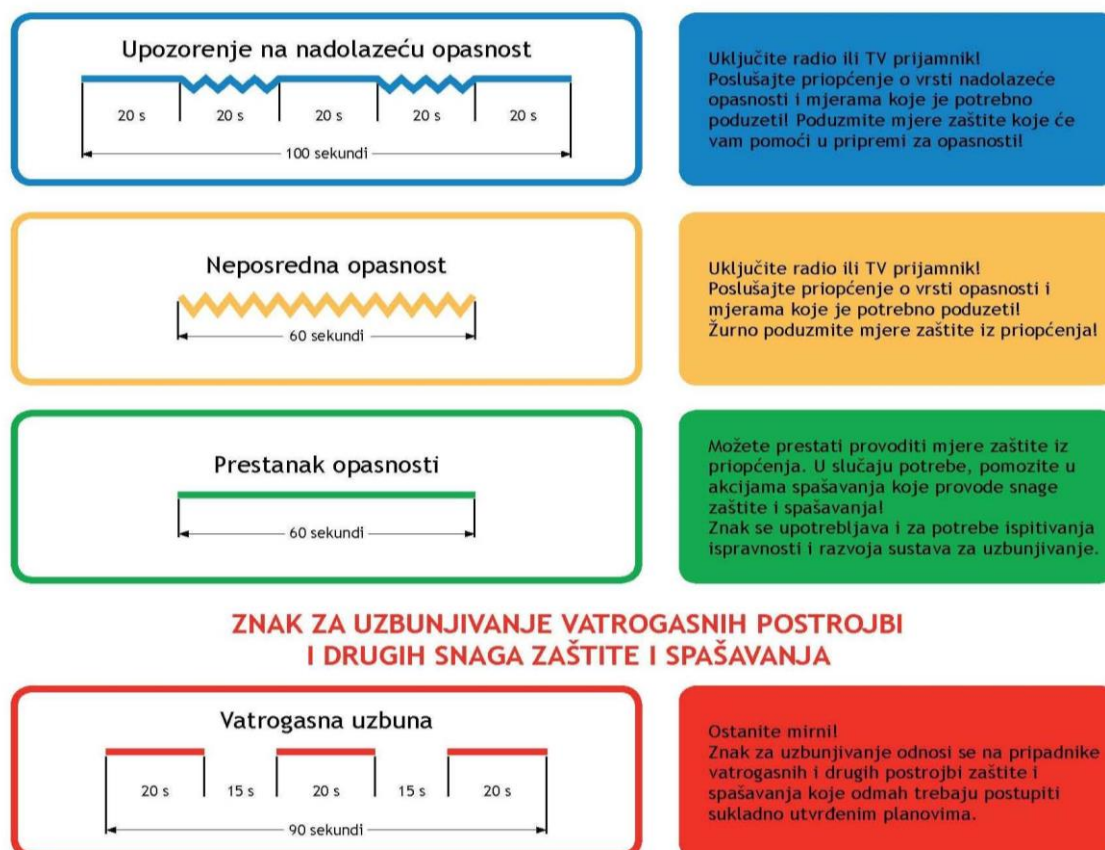
Slika 2. Shematski prikaz postupka primanja i prenošenja ranog upozoravanja i neposredne opasnosti

2.3. Postupak primanja i prenošenja obavijesti ranog upozoravanja i neposredne opasnosti

U slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti, Operativni centar civilne zaštite davanjem priopćenja obavještava stanovništvo o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti. Standardnim operativnim postupcima koje donosi ministar unutarnjih poslova, uređuje se postupak i ovlasti za donošenje odluke o uzbunjivanju te sastavljanju priopćenja za stanovništvo koja su sastavni dijelovi znakova za uzbunjivanje. Iznimno, opasnosti koje nisu uređene standardnim operativnim postupcima, odluku o uzbunjivanju i sastavljanju priopćenja za stanovništvo donosi načelnik Stožera CZ.

Donositelj odluke o uzbunjivanju stanovništva dužan je izdati priopćenje za stanovništvo ugroženog područja o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

Priopćenja se emitiraju putem sirena (elektroničke sirene) ([Prilog 6](#)), razglasnih uređaja i putem elektroničkih medija ([Prilog 7](#)).

Slika 3. Znakovi za uzbunjivanje stanovništva

Znakovi za uzbunjivanje stanovništva su signali i emitiraju se putem sirena na sljedeći način:

a) *Upozorenje na nadolazeću opasnost* upotrebljava se za nadolazeće prirodne i druge opasnosti koje ne zahtijevaju trenutnu reakciju na dati znak (nadolazeći vodni val, požar koji se približava određenom području, približavanje oluje, onečišćenje okoliša i sl.). Oglašava se kombinacijom jednoličnog i zavijajućeg tona u trajanju od sto /100/ sekundi (tri jednolična tona po dvadeset /20/ sekundi koja dijele dva zavijajuća tona od dvadeset /20/ sekundi).

b) *Neposredna opasnost* upotrebljava se za neposredne opasnosti od požara, pucanja nasipa ili brana, radioloških i kemijskih nesreća, vojnih borbenih djelovanja i drugih opasnosti kada je potrebna žurna reakcija na dani znak. Oglašava se neprekidnim zavijajućim tonom u trajanju šezdeset /60/ sekundi.

c) *Prestanak opasnosti* upotrebljava se kada se ocjeni da su sve opasnosti za stanovništvo prestale, a obavezno nakon neposredne opasnosti. Znak se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sustava za uzbunjivanje. Oglašava se jednoličnim tonom u trajanju od šezdeset /60/ sekundi.

Na području Općine Gradac definiraju se dopunski načini uzbunjivanja za specifične potrebe svih osoba s invaliditetom, osobito gluhih, slijepih, gluho – slijepih, polupokretnih i nepokretnih osoba. Primjereni dopunski načini uzbunjivanja osoba s invaliditetom razlikuju se u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih komunikacijskih postupaka te ovisno o specifičnosti potreba osoba s invaliditetom.

Osiguranje uzbunjivanja osoba s invaliditetom na području Općine Gradac provodit će se putem povjerenika civilne zaštite, koji će kao predstavnici naselja imati uvid o broju osoba s invaliditetom na području svog naselja te će se informacija o ranom upozoravanju moći provesti u realnom vremenu.

Iznimno, ukoliko je osobama s invaliditetom putem posebnih propisa dodijeljena osoba koja se brine za osobu s invaliditetom, ista će informaciju o ranom upozoravanju moći provesti u realnom vremenu.

Popis osoba s invaliditetom na području Općine Gradac dan je u ([Prilogu 8.](#))

2.4. Način pružanja pomoći i organizacije spašavanja i evakuacije ranjive skupine stanovništva – osoba s invaliditetom u velikoj nesreći i katastrofi

Smjernice za pružanje podrške osobama s invaliditetom u kriznim situacijama:

Potrebno je da pripadnici službi koje se bave civilnom zaštitom osvijeste prepreke koje imaju osobe s invaliditetom prilikom zaštite i spašavanja u rizičnim situacijama. Različita oštećenja, koja mogu biti tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna, stvaraju različite barijere. Primjerice, prilikom požara, osoba s oštećenjem sluha ne može čuti požarni alarm, slijepa osoba ne može vidjeti vatru, osoba u invalidskim kolicima ne može se spustiti niz stubište zgrade, a osoba s intelektualnim oštećenjem može imati teškoće sa shvaćanjem ozbiljnosti situacije.

Nužna je edukacija o posebnostima komunikacije s osobama s pojedinom vrstom invaliditeta, da bi informacije o opasnosti i postupcima tijekom opasnosti bile uspješno prenesene i shvaćene. Potrebna je suradnja skrbnika/uzdržavatelja osoba s invaliditetom sa snagama civilne zaštite, kako bi znali pravodobno reagirati u slučaju prirodnih nepogoda.

Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

Stanje pripravnosti

Radi učinkovitijih postupaka zaštite i spašavanja u slučaju potrebe, nužno je izraditi evakuacijski plan za svaku osobu s invaliditetom, posebno za svaku građevinu u kojoj provodi vrijeme (dom, škola, posao, itd.), prilagođen vrsti invaliditeta te osobe. Potrebno je upoznati ostale zaposlenike/učenike/susjede s posebnostima evakuacije osobe s invaliditetom, da bi bili svjesni prepreka s kojima bi se osoba s invaliditetom mogla susresti te da bi mogli pravovremeno i ispravno reagirati u slučaju potrebe. Odgovorne osobe (predstavnik stanara, službenik zaštite na radu kod poslodavca, itd.) vode računa o tome da postoji popis osoba s invaliditetom i da su uključene u plan evakuacije.

Put kretanja se smatra pristupačnim ako ispunjava neke od navedenih kriterija:

- ✚ Osoba s invaliditetom se može kretati kroz njega bez pomoći do javne površine.
- ✚ Osoba s invaliditetom se može kretati kroz njega bez pomoći do skloništa/sigurne zone.
- ✚ Zona sigurnosti služi kao privremena zaštita od utjecaja požara ili drugih opasnosti.

Glavni izlaz se može najjasnije identificirati kao „izlaz“. Druge izlaze u građevini potrebno je označiti odobrenim znakovima koji su čitljivi i vidljivi iz bilo kojeg smjera pristupanja. Putove kretanja prilagođene osobama s invaliditetom potrebno je jasno naznačiti međunarodnim simbolom pristupačnosti. Oznake za izlaz najčešće su smještene u prostoru između vrata i stropa prostorije. Potrebno je da oznake za smjer prema izlazu budu vidljive i čitljive te u kontrastu s okolinom. Osobama s invaliditetom trebalo bi pripremiti pisanu uputu, brošuru ili mapu koja pokazuje pristupačan put kretanja.

Pripravnost za kriznu situaciju uključuje pripremljenu zalihu za slučaj nesreće poput vode, neophodnih lijekova i uređaja, nekvarljive hrane i uputa za korištenje pomagala za osobe s invaliditetom. Zalihe i upute variraju ovisno o vrsti invaliditeta.

Sustav informiranja

Nužno je redovno informirati osobe s invaliditetom o načinima na koje je moguće kontaktirati hitne službe.

Pored općih uputa o brojevima hitnih službi upućenih svim građanima, potrebno je informirati javnost o:

- ✚ mogućnosti slanja SMS poruka u rizičnoj situaciji na broj 112, koja je pružena osobama s oštećenjem sluha,
- ✚ aplikaciji e – dojava Ministarstva unutarnjih poslova (MUP),
- ✚ aplikaciji “Policija – sigurnost i povjerenje” za upućivanje dojava policiji (osoba pametnim telefonom fotografira ili snimi događaj, pri čemu je poželjno imati uključene geografske koordinate – lokacija uređaja, kako bi se skratilo vrijeme potrebno za intervenciju. Aplikacija služi i kao “poziv u pomoć” ako se osoba izgubila i potrebno je organizirati traganje i spašavanje. Aplikacija omogućava jednostavniju i bržu komunikaciju s policijom gluhim i nagluhim osobama te osobama s teškoćama u govoru. Aplikacija je učinkovitija od slanja SMS poruke na broj 112 jer fotografija u pravilu daje više informacija u kraćem vremenu te može točno pokazati geografske koordinate. Također, ako osoba s oštećenjem vida, bez pratnje, sumnja da predstoji opasnost ili je nastupio ugrožavajući događaj, može fotografirati svoju okolinu te će policijski službenici moći brže procijeniti situaciju te radi li se o opasnosti i da li je potrebno žurno spašavanje).

Prilikom informiranja javnosti o mogućim opasnostima te postupanju u slučaju opasnosti, potrebno je voditi računa o svim vrstama invaliditeta.

Načini informiranja osoba s invaliditetom:

- ✚ televizijski prilozi i video spotovi (moraju biti detaljni, jasni s titlovima i prevedeni na znakovni jezik),
- ✚ informacije u tekstualnom obliku moraju biti dostupne na Brailleovom pismu,
- ✚ upute moraju biti vizualno uočljive i jednostavno razumljive.

Sustav uzbunjivanja

U slučaju nastanka rizične situacije, osobe s invaliditetom trebaju sljedeće informacije o evakuaciji:

- obavještavanje (koja je hitna situacija?),
- traženje evakuacijskog puta (gdje je izlaz?),
- način kretanja evakuacijskim putem (sam, sam s pomagalom, sam s pomagačem?)
- pomoć druge osobe (tko? što? gdje? kada? kako?).

U slučaju predstojeće opasnosti upozorenja treba prilagoditi svim vrstama invaliditeta, da bi svaka osoba mogla jednako ostvariti pravo da bude zaštićena i spašena. Metode uzbunjivanja trebaju se razvijati tako da svi građani mogu imati informaciju bitnu za donošenje prikladnih i odgovornih odluka i akcija. U tu svrhu upozorenja moraju biti upućena u svim mogućim oblicima - zvučni signali, vizualni signali, tekstualne obavijesti, itd. Često je korištenje kombinacije metoda uzbunjivanja i informiranja učinkovitije nego oslanjanje samo na jednu metodu.

Pružanje pomoći i evakuacija

Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u velikoj nesreći treba provoditi korištenjem svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, tako da se u planovima djelovanja civilne zaštite utvrde zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificiraju materijalne potrebe i izvori iz kojih će se zadovoljavati.

Prije početka evakuacije, sve se osobe obavezno evidentiraju (ime i prezime, ime i prezime roditelja, datum rođenja, adresa stanovanja, broj članova obitelji koji se evakuiraju – isti podaci i srodstvo); uz osobne podatke, u evidencijske liste upisuje se vozilo kojim se osoba evakuirala te mjesto na koje se evakuirala, s mjesta prihvata.

Potrebno je predstaviti se osobi kojoj se pruža pomoć (npr. slijepoj osobi reći da se radi o zaposleniku hitne službe, osobi s intelektualnim teškoćama objasniti zašto je došao policijski službenik i što će se dalje događati itd.). Tijekom pružanja pomoći treba voditi računa o različitim vrstama invaliditeta (o načinu nošenja, uspostavljanju komunikacije, itd.). Kod pružanja pomoći treba biti svjestan svojih sposobnosti i mogućnosti za pružanje pomoći, kako se osobu s invaliditetom ne bi stavilo u veći rizik. Uvijek pitati treba li osoba pomoć ili ne, a ako nismo upućeni u načine komunikacije i pružanje podrške osobi s invaliditetom, tražiti upute od same osobe kako joj pružiti pomoć.

Općina Gradac hitnim službama treba dostaviti popis osoba s invaliditetom sa svojeg područja, koji će sadržavati važne upute vezane uz mjesto boravišta te stupanj i vrstu invaliditeta osobe.

Potrebno je pružiti pomoć psima vodičima, terapijskim te rehabilitacijskim psima u suradnji s korisnikom psa. Iako su prošli postupak obuke, psi mogu biti dezorijentirani prilikom opasnosti. Dok je opasnost pod kontrolom psa ne smije ga se maziti, hraniti, niti mu davati upute bez dopuštenja korisnika. Ako se radi o psu vodiču, a situacija nalaže da pas ne bi trebao voditi vlasnika, psu je potrebno ukloniti pojas, i to bi trebao učiniti vlasnik psa, ako je moguće s obzirom na opasnost. U slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže pojedincu, držati psa za povodac, a ne za pojas.

Neke od presudnih aktivnosti glede upravljanja rizičnim situacijama u odnosu na osobe s invaliditetom su sljedeće:

- uključiti posebnosti uzbunjivanja, informiranja, evakuiranja i pomaganja za svaku vrstu invaliditeta,
- uključiti osobe s invaliditetom u pripremu i razvoj upravljanja rizicima,
- osigurati materijalna sredstva za potrebe osoba s invaliditetom u svim područjima i etapama upravljanja rizicima,
- provoditi edukacije za djelatnike o posebnostima postupanja prema osobama s invaliditetom tijekom rizičnih situacija, što mora uključivati način komunikacije prilagođen svakoj vrsti invaliditeta,
- osigurati da su informacije u formi pristupačnoj osobama s invaliditetom,

- prilagoditi sustave upozorenja i medijska prenošenja upozorenja da budu dostupni i razumljivi osobama s invaliditetom,
- razvijati svijest o potrebi i odgovornosti smanjenja rizika na osobnom i zajedničkom planu,
- pomoći osobama s invaliditetom u razvijanju pojedinačnih planova civilne zaštite za slučaj rizičnih situacija, što uključuje izradu evakuacijskih planova.

Prilikom provođenja evakuacije ili hitnog postupanja, za osobu s invaliditetom, ako je to potrebno, ovisno o vrsti invaliditeta potrebno je osigurati odgovarajuće transportno vozilo.

Općina Gradac mora pripremiti kapacitete za zbrinjavanje sukladno potrebama osobama s invaliditetom (*Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti*, „Narodne novine“ br. 78/13).

Općina Gradac u suradnji s nadležnim službama, zdravstvenim ustanovama i Hrvatskim zavodom za socijalni rad – Područni ured Makarska, prilikom velike nesreće i katastrofe, osobama s invaliditetom mora osigurati svu potrebnu zdravstvenu i psihološku pomoć.

Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim ili kriznim situacijama prikazane su u idućoj tablici.

Tablica 12. Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim ili kriznim situacijama

<p>OSOBE U INVALIDSKIM KOLICIMA</p>	<p>Osobe smanjene i otežane pokretljivosti trebaju posebnu pomoć da bi dospjele u sklonište.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prilikom davanja uputa osobi u invalidskim kolicima, razmisliti o udaljenosti, vremenskim uvjetima i fizičkim preprekama kao što su stepenice, vrata. - Opustite se i neka razgovor krene svojim prirodnim tokom. - Prilikom obraćanja osobi u invalidskim kolicima, ne naslanjati se na invalidska kolica, osim uz dopuštenje; invalidska kolica dio su osobnog prostora. - Gledati i govoriti izravno osobi u invalidskim kolicima, a ne preko treće osobe.
<p>NAGLUHE I GLUHE OSOBE</p>	<p>Nagluhe i gluhe osobe zahtijevaju posebne načine primanja upozorenja i obavijesti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osobe oštećenog sluha imaju potrebu za komunikacijom "licem u lice". - Ponavljajući više puta upaliti/ugasiti svjetla pri ulasku u prostoriju kako bi se dobila pozornost osobe. - Uspostaviti izravan kontakt očima s pojedincem. - Stati na dobro osvijetljeno mjesto, ne okretati se, ne pokrivati usta. - Koristiti izraze lica i ručne geste kao vizualne znakove. - Držati ruke podalje od lica tijekom razgovora. - Provjeriti da li je osoba razumjela i ponoviti ako je potrebno. - Ponuditi olovku i papir, neka pojedinac pročita napisanu poruku. - Pisana komunikacija može biti posebno važna ako je pojedinca teško razumjeti. - Ne dopustiti drugima da prekidaju prijenos hitnih informacija. - Pojedinac može imati poteškoće u shvaćanju hitnosti poruke. - Osigurati položaj pojedinca sa svjetiljkom za signalizaciju u slučaju da se odvoji od tima za spašavanje kako bi se olakšalo čitanje s usana u tami.
	<p>Slabovidne osobe vrlo nerado napuštaju poznatu okolinu. Ako zahtjev za evakuaciju dolazi od nepoznate osobe, pas vodič može postati izgubljen ili dezorijentiran u katastrofi. Slijepim i slabovidnim osobama potrebna je osoba koja će ih usmjeravati, kako bi se osigurala sigurnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Najaviti prisutnost; progovoriti pri ulasku u radni prostor. - Predstaviti se i ponuditi pomoć, ali neka osoba objasni kakva joj je pomoć potrebna. - Neka osoba koristi svoj štap ako želi. - Govoriti prirodno i izravno pojedincu, a ne preko treće osobe, ne vikati. - Objasniti osobi prirodu hitnog slučaja i ponuditi joj vođenje tako da se primi za lakat; ne primati osobu s oštećenjem vida za ruku. - Opisati unaprijed akcije koje će se poduzeti, dati jasne upute. - Bez straha koristiti riječi poput "vidi", "gledaj" ili "slijep" .

<p style="text-align: center;">SLIJEPE I SLABOVIDNE OSOBE</p>	<p>tijekom situacije.</p> <p style="text-align: right;">hitne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Neka pojedinac kojem je potrebna pomoć primi ruku osobe koja sudjeluje u spašavanju ili stavi svoju ruku na njezino rame za vođenje. Pojedinac može odlučiti da hoda iza osobe koja pruža pomoć kako bi pratio njene pokrete tijela uslijed prepreka; hodati pola koraka ispred osobe koju se vodi te unaprijed spomenuti stepenice, rubnjake, hodnik, uzak prolaz, rampe, itd. - Nakratko pauzirati na stepenicama ili rubnjacima. - Kretati se stepenicama jedan korak ispred osobe koja se vodi. - Kad slijepa osoba poželi sjesti, postaviti joj ruku na naslon ili rukohvat stolice. - Ako se vodi nekoliko osoba u isto vrijeme, zamoliti ih da drže jedni druge za ruke. - Dati verbalne upute, savjete o najsigurnijim rutama ili smjeru, procijenjenim udaljenostima (npr. dizala se ne mogu koristiti ili postoje krhotine). - Informirati osobu o tome gdje se nalazi savjetovati ju o preprekama (npr. stepenicama, visećim predmetima, neujednačenom kolniku...) - Slabovidna osoba može imati psa vodiča koji postaje dezorijentiran tijekom evakuacije i može zahtijevati dodatnu pomoć; nikako ne maziti psa ili mu nuditi hranu bez dopuštenja vlasnika; ako pas nosi pojas, on je na dužnosti; ako okolnosti nalažu da pas ne bi trebao voditi svog vlasnika, zamoliti vlasnika da ukloni psu pojas. - Pas se evakuirati s vlasnikom; u slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže pojedincu, držati psa za povodac, a ne za pojas. - Dolaskom na sigurno mjesto, usmjeriti osobu na mjesto gdje se nalazi i pitati ju da li postoji potreba za daljnjom pomoći. - Bijeli štap vratiti vlasniku odmah nakon postizanja sigurnosti.
<p style="text-align: center;">OSOBE S KOGNITIVNIM OŠTEĆENJIMA</p>	<p>Osobama s intelektualnim poteškoćama potrebna je pomoć prilikom reagiranja na hitan slučaj i pri odlasku u sklonište.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vizualna percepcija pisanih uputa ili znakova može biti zbunjujuća ili pogrešno protumačena. - Upute ili informacije treba podijeliti u jednostavne korake; treba biti strpljiv. - Koristiti jednostavne signale i /ili simbole. - Nikako ne razgovarati s drugima o osobi kojoj pomažete dok je ona prisutna. - Upute /postupci za evakuaciju možda će se morati ponoviti više puta zbog jasnoće i razumijevanja. Izraz lica ukazat će na činjenicu da li je osoba razumjela upute /procedure odnosno da li je uputu potrebno ponoviti. - Osigurati slike, simbole ili dijagrame umjesto riječi. - Pročitati napisane informacije. - Osigurati pisane informacije na audio vrpčama.

3. PRIPRAVNOST

Na temelju informacija u sustavu ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće pripravnost u sustavu civilne zaštite proglašava Načelnik. Pripravnost je stanje spremnosti operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite za operativno djelovanje.

3.1. Organizacija stavljanja u pripravnost snaga civilne zaštite

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršitelji
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti i/ili kad se proglasi stanje velike nesreće	PU CZ Split	Načelnik (Prilog 2)
Pozivanje Stožera CZ Općine Gradac (u daljnjem tekstu: Stožera CZ) (Prilog 3 , Prilog 3/1 , Prilog 3/2 , Prilog 3/3)	Načelnik / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ (Prilog 3)
Upoznavanje s trenutnom situacijom	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Pozivanje koordinatora na lokaciji (Prilog 9/1)	načelnik Stožera CZ	Koordinatori na lokaciji (Prilog 9)
Stavljanje u stanje pripravnosti obaviti će se po sljedećim prioritetima: Prioritet 1: <ol style="list-style-type: none"> Vatrogasne snage (Prilog 1) HGSS- Stanica Makarska (Prilog 10) Gradsko društvo Crvenog križa Makarska (u daljnjem tekstu: GDCK) (Prilog 11) Prioritet 2: <ol style="list-style-type: none"> Povjerenici i zamjenici povjerenika CZ (Prilog 12) Postrojba opće namjene civilne zaštite (u daljnjem tekstu: PON CZ) (Prilog 13) Prioritet 3: <ol style="list-style-type: none"> Pravne osobe u sustavu civilne zaštite (Prilog 14, Prilog 15, Prilog 16) Udruge (Prilog 17) 	PU CZ Split / Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Uspostavljanje dežurstva	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Gradac (Prilog 2)
Obavješćavanje svih subjekata o prestanku mjera pripravnosti ili o mobilizaciji ukupnih potencijala, ovisno o situaciji	PU CZ Split / Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)

4. MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) I NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Mobilizacija je postupak kojim se po nalogu nadležnog tijela obavlja pozivanje, prihvatanje i opremanje sudionika sustava civilne zaštite i dovodi ih u spremnost za provođenje zadaća civilne zaštite.

Operativne snage nalogom ([Prilog 18](#) i [Prilog 19](#)) mobilizira PU CZ Split i Načelnik Općine Gradac na temelju relevantnih podataka sustava ranog upozoravanja, kada izvanredni događaj ima tendenciju razvoja u veliku nesreću i katastrofu ili kada je proglašena velika nesreća ili katastrofa.

Nadležno tijelo koje je naložilo provođenje mobilizacije, kada prestane potreba za operativnim djelovanjem mobiliziranih kapaciteta operativnih snaga, posebnim aktom nalaže provođenje demobilizacije ljudstva, sredstava i opreme. U slučaju izvanrednog događaja moguć je nestanak struje kada se prekida komunikacija među baznim stanicama, a time i cjelokupna mobilna komunikacija, te je potrebno osigurati posebnu komunikacijsku infrastrukturu neovisno o nacionalnim mobilnim operaterima.

4.1. Pozivanje Stožera civilne zaštite Općine Gradac

Pozivanje Stožera CZ nalaže načelnik Stožera CZ, Načelnik ili osoba koju on ovlasti, a provodi načelnik Stožera CZ.

Članovi Stožera CZ mobiliziraju se sukladno shemi mobilizacije Stožera CZ koju donosi Načelnik ([Prilog 3/7](#)).

Mobilizacija Stožera CZ	
Mobilizacijsko zborište*:	Vrijeme mobilizacije:
Općina Gradac, Stjepana Radića 3, Gradac	1 h
Pričuvno mobilizacijsko zborište:	Vrijeme mobilizacije:
DVD Općine Gradac, Konopljike 2, Gradac	odmah do 1 h
DVD Drvenik, Donja Vala 76, Drvenik	odmah do 1 h

* Prostorije okupljanja moraju biti u objektu otpornom na rušenje

Postupak pozivanja Stožera CZ

Provođenje pozivanja – mobilizacije Stožera CZ	Prilog
- Korištenjem telefonskih veza / SMS-a	Prilog 3
- Korištenjem tekličkog sustava	Prilog 3/1

4.2. Pozivanje drugih operativnih snaga Općine Gradac

Operativna snaga	Provođenje mobilizacije	Postupak mobilizacije	Shema mobilizacije
Koordinator na lokaciji	načelnik Stožera CZ	odmah po saznanju	Prilog 9/1
Operativne snage vatrogastva	načelnik Stožera CZ	sukladno odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje vatrogastva	Prilog 1
GDCK Makarska	načelnik Stožera CZ	prema zahtjevima Stožera CZ, PU CZ Split, koordinatora na lokaciji, sukladno vlastitim operativnim planovima putem ŽC 112	Prilog 11
HGSS-Stanica Makarska	načelnik Stožera CZ	prema zahtjevima Stožera CZ, PU CZ Split, koordinatora na lokaciji, sukladno vlastitim operativnim planovima putem ŽC 112	Prilog 10
Udruge	Načelnik	na temelju naloga, zahtjeva i uputa Stožera CZ i koordinatora na lokaciji	Prilog 17
PON CZ	Načelnik - pisanim nalogom	korištenje teklića, poštom, telefonom, SMS-om, sredstvima javnog priopćavanja	Prilog 13, Prilog 13/1, Prilog 13/2
Povjerenici i zamjenici povjerenika	Načelnik - pisanim nalogom	korištenje teklića, poštom, telefonom, SMS-om, sredstvima javnog priopćavanja	Prilog 12, Prilog 12/1, Prilog 12/2
Pravne osobe od značaja za sustav CZ	Načelnik – pisanim nalogom	sukladno Planu djelovanja CZ, odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav CZ vlastitim operativnim planovima	Prilog 14, Prilog 15, Prilog 16

4.1.1. Postupak pozivanja pripadnika Postrojbe opće namjene (PON CZ)

Načelnik, PON CZ može pozvati na tri načina. Sukladno trenutnoj situaciji sam će odabrati koji će sustav pozivanja koristiti u danoj situaciji koristiti.

Provođenje pozivanja – mobilizacije pripadnika PON CZ	Prilozi
- Korištenjem telefonskih veza / SMS-a	Prilog 13/1
- Korištenjem teklićkog sustava	Prilog 13/2

Sustav međusobnog pozivanja korištenjem telefonskih veza je najbrži i najučinkovitiji način pozivanja pod uvjetom da telefonske/mobilne veze budu u funkciji. Postupak pozivanja korištenjem vlastitog teklićkog sustava primjenjuje se u situacijama kada telefonske veze nisu u funkciji.

Na prijedlog Stožera CZ ili samostalno Načelnik Općine Gradac može odlučiti da je potrebno pozvati PON CZ.

Vrijeme mobilizacije	
Korištenjem telefonskih veza M + 1 sat	Korištenjem teklića (M + 3h)
	Pripadnici PON CZ - pripadnici skupina

Spremišta opreme i sredstava PON CZ Općine Gradac moraju biti u objektima otpornim na rušenje.

4.1.1.1. Organizacija prijema i povrata u stanje mirovanja pripadnika PON CZ

Načelnik Općine Gradac određuje/osigurava administrativne kapacitete ([Prilog 2.](#)) za vođenje raspoređivanja obveznika u postrojbe civilne zaštite, vođenje evidencije, obavljanja svih poslova u svezi provođenja obveza povezanih s rješavanjem prava pripadnika postrojbi u svezi sudjelovanja u saniranju posljedica velikih nesreća na koje su pozvani nalogom za mobilizaciju, izrađuje ili organizira izradu planova djelovanja civilne zaštite uključujući i sheme mobilizacije pripadnika postrojbi civilne zaštite, organizira i sudjeluje u provođenju mobilizacije pripadnika postrojbi civilne zaštite, predlaže i rješava prava i naknada volontera, kao i drugih obveza pripadnika civilne zaštite povezanih s rasporedom u postrojbe civilne zaštite, kao što su pohađanja osposobljavanja, sudjelovanje u vježbama civilne zaštite i slično.

Radnje i postupci pri prijemu pon CZ te povrata PON CZ u stanje mirovanja	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Po dolasku prvog pripadnika PON CZ na mjesto okupljanja, istog zadužiti da na ulazu obavijesti pridošle pripadnike o obvezi prijavljivanja i mjestu za prijavu	pripadnici upravljačke skupine postrojbe	prvi pristigli pripadnik postrojbe
Po završenoj provjeri identiteta pripadnika (zatražiti predočenje iskaznice pripadnika CZ) uručiti mobilizacijski poziv, ako prethodno to nije učinio teklić	pripadnici upravljačke skupine postrojbe	pripadnici postrojbe
Izveštavanje o odzivu pripadnika PON CZ (Prilog 13/3)	pripadnici upravljačke skupine postrojbe	načelnik Stožera CZ
Zaduživanje osobne opreme, potpisom na Listu zaduženja (Prilog 20)	pripadnici upravljačke skupine postrojbe	pripadnici postrojbe
Točno utvrđivanje vremena angažiranja pripadnika PON CZ (započeto – završeno)	načelnik Stožera CZ	pripadnici upravljačke skupine postrojbi
Organizacija čišćenja osobne i skupne opreme prije njihove pohrane u skladište	pripadnici upravljačke skupine postrojbi	pripadnici postrojbi
Povrat osobne opreme i sredstava. Ukoliko neki dio opreme i sredstva nedostaje upisati razloge zbog kojih se ne može izvršiti povrat (uništeno, izgubljeno, ukradeno...) (Prilog 26)	pripadnici upravljačke skupine postrojbi	pripadnici postrojbi
Potvrda o mobilizaciji pripadnika PON CZ (Prilog 21)	pripadnici upravljačke skupine postrojbe	načelnik Stožera CZ
Organizacija isplate naknada za vrijeme provedeno u postrojbi (Prilog 13/3 , Prilog 22 , Prilog 23 , Prilog 24)	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Gradac
Priprema i potvrda o angažiranju za pripadnike PON CZ koji su u radnom odnosu (Prilog 13/3 , Prilog 21)	načelnik Stožera CZ	Načelnik

4.1.2. Postupak pozivanja povjerenika i zamjenika povjerenika

Načelnik ili načelnik Stožera CZ ovisno o izvanrednom događaju odabire koji sustav pozivanja će koristiti u danoj situaciji.

Provođenje pozivanja – mobilizacije povjerenika i zamjenika povjerenika CZ	Prilog
- Korištenjem telefonskih veza, SMS-a	Prilog 12/1
- Korištenjem tekličkog sustava	Prilog 12/2

Sustav međusobnog pozivanja je najbrži i najučinkovitiji način pozivanja, pod uvjetom da telefonske/mobilne veze budu u funkciji. Postupak pozivanja korištenjem vlastitog tekličkog sustava primjenjuje se u situacijama kada telefonske veze nisu u funkciji.

Povjerenici i zamjenici povjerenika djeluju na području naselja za koje su imenovani povjerenicima i zamjenicima povjerenika.

Vrijeme mobilizacije povjerenika i zamjenika povjerenika CZ		
Zborno mjesto	Korištenjem telefonskih veza M + 1 sat	Korištenjem teklića (M + 3h)
Zborno mjesto: Brist		
Zborno mjesto: Drvenik		
Zborno mjesto: Gradac		
Zborno mjesto: Podaca		
Zborno mjesto: Zaostrog		

4.1.3. Postupak pozivanja pravnih osoba

Mobilizacija pravnih osoba za potrebe sustava civilne zaštite provodi se na temelju naloga za mobilizaciju ([Prilog 19](#)).

Radnje i postupci pri prijemu te povratu u stanje mirovanja	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Pozivanje pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite (Prilog 14 , Prilog 15 , Prilog 16) da izvrše predaju sredstava. Ukoliko ih ne može obavijestiti telefonom načelnik Stožera CZ traži upotrebu teklića.	Načelnik Stožera CZ	odgovorna osoba pravne osobe
Izvješće o odzivu pravnih osoba (Prilog 14/1 , Prilog 15/1 , Prilog 16/1)	Načelnik	odgovorna osoba pravne osobe
Izveštavanje o mogućnostima za stavljanje na raspolaganje operativnih ljudskih i materijalno – tehničkih sredstava.	Načelnik	odgovorna osoba pravne osobe
Prijem sredstava na raspolaganje temeljem Zapisnika o preuzimanju sredstava (Prilog 25)	Načelnik	odgovorna osoba pravne osobe
Izveštava načelnika Stožera CZ o završenoj predaji materijalno-tehničkih sredstava. Ako se materijalno – tehnička sredstva vrata oštećeno ustanovljavaju je li šteta bila prilikom preuzimanja ili je nastala angažiranjem sredstva za potrebe civilne zaštite. Ukoliko je šteta nastala prilikom angažiranja sredstva za potrebe civilne zaštite točno utvrđuju vrstu i mjesta oštećenja.	Načelnik	odgovorna osoba pravne osobe
Povrat sredstava pravnim osobama temeljem Zapisnika o povratu sredstava (Prilog 26)	Načelnik	odgovorna osoba pravne osobe
Organizacija isplate naknada za vrijeme korištenja operativnih ljudskih i materijalno – tehničkih sredstava (Prilog 28)	Načelnik	odgovorna osoba pravne osobe

4.3. Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika i pravnih osoba

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koja se odnose na naknadu plaće, troškova prijevoza, osiguranja i drugih naknada mobiliziranim pripadnicima za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite na području Republike Hrvatske definirani su Uredbom o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbi civilne zaštite za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br. 33/17, 156/22).

Troškove materijalnih prava snosi nadležno tijelo (jedinica lokalne samouprave – Općina Gradac) koje je izdalo nalog za mobilizaciju.

Mobiliziran pripadnik ima prava koja se odnose na:

- ✚ naknadu po danu mobilizacije,
- ✚ naknadu troškova prijevoza,
- ✚ osiguranje smještaja i prehrane (osigurava Općina Gradac),
- ✚ osiguranje od odgovornosti i/ili posljedica nesretnog slučaja (osigurava Općina Gradac).

Obveza Općine Gradac je i plaćanje obveznog osiguranja za mobiliziranog pripadnika, primjenom najniže osnovice za obračun doprinosa razmjerno broju dana osiguranja, odnosno mobilizacije.

	Vrijeme mobilizacije	Iznos naknade	Isplata naknade
Naknada po danu mobilizacije	12 – 24 sata	19,91 euro	do 10. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec na račun (Prilog 21. , Prilog 22. , Prilog 23. , Prilog 24.)
	8 – 12 sati	9,95 eura	
Naknada troškova prijevoza	-	osigurava Općina Gradac	-
		iznos prijevoza najjeftinijim sredstvom javnog prijevoza	
		vlastiti prijevoz – 0,10 eura/km	

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koji se odnose na naknadu privremeno oduzete pokretnine i naknadu štete na pokretnini pravnim osobama definirana je Uredbom o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja („Narodne novine“ br. 85/06).

Odgovorna osoba u pravnoj osobi radi ostvarivanja materijalnih prava za pravnu osobu, jedinici lokalne samouprave – Općinu Gradac podnosi Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu ([Prilog 27](#)).

Isplata naknada za vrijeme privremenog oduzimanja pokretnine za potrebe sustava civilne zaštite isplatit će se po modelu:

- za teretna vozila, vozila za prijevoz putnika u cestovnom prometu, plovila i radne strojeve - prema važećim tržišnim cijenama,
- za osobna vozila: sukladno visini naknade po prijednom kilometru.

Naknada štete na pokretnini također se utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti.

4.4. Aktiviranje i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite

Kada su završene aktivnosti oko pozivanja članova Stožera CZ, sukladno izvršenoj procjeni trenutne situacije, Načelnik može naložiti načelniku Stožera CZ pozivanje djelatnika Općine Gradac za obavljanje administrativno-tehničkih poslova ([Prilog 2](#)). Ukoliko nije moguće koristiti telefonske veze, načelnik Stožera CZ će pozivanje izvršiti putem teklića ([Prilog 3/4](#)).

Aktiviranje je postupak pokretanja žurnih službi, operativnih snaga sustava civilne zaštite i građana.

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Aktiviranje će se provoditi po sljedećim prioritetima: Prioritet 1: 1. Vatrogasne snage (Prilog 1) 2. GDCK Makarska (Prilog 11) 3. HGSS-Stanica Makarska (Prilog 10) Prioritet 2: 1. Povjerenici i zamjenici povjerenika CZ (Prilog 12) 2. PON CZ (Prilog 13) Prioritet 3: 1. Pravne osobe u sustavu civilne zaštite (Prilog 14 , Prilog 15 , Prilog 16) 2. Udruge (Prilog 17)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Čelnici pravnih osoba dužni su odmah izvijestiti o mogućnostima za stavljanje na raspolaganje operativnih ljudskih i materijalno tehničkih sredstava za provođenje mjera iz plana djelovanja civilne zaštite. Nalog mora sadržavati sljedeće podatke: - mjesto i zadaće na kojima će pravne osobe biti angažirane, - predviđeno vrijeme angažiranja, - druge informacije od značaja za suradnju s drugim operativnim snagama na mjestu djelovanja.	čelnici pravnih osoba	članovi Stožera CZ (Prilog 3)

4.5. Aktiviranje snaga hijerarhijski više razine sustava civilne zaštite

Aktiviranje snaga hijerarhijski viših razina sustava civilne zaštite provodi se prema načelima supsidijarnosti, solidarnosti i kontinuitetu djelovanja.

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ Suradnja
Stožer CZ donosi zaključak kojim se utvrđuje kako su upotrjebljene sve raspoložive snage i drugi kapaciteti sustava CZ ili kako su sve poduzete mjere i aktivnosti sustava CZ nedostatne	Načelnik Stožera CZ	Stožer CZ (Prilog 3)
Kada su prethodno upotrjebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine Gradac, Načelnik Stožera CZ upućuje Načelniku Općine Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine (Prilog 30)	Načelnik Stožera CZ	Načelnik (Prilog 2)
Načelnik Stožera CZ pribavlja od Načelnika Općine suglasnost na zahtjev za traženje pomoći od više hijerarhijske razine – Splitsko – dalmatinske županije (Prilog 31)	Načelnik	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Po dobivanju suglasnosti od Načelnika Općine načelnik Stožera CZ upućuje načelniku Stožera Splitsko – dalmatinske županije Zahtjev za dodanu pomoć (Prilog 32)	Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ SDŽ / Stožer CZ SDŽ (Prilog 33)

5. GRAFIČKI DIO

Popis grafičkih priloga	
Grafički prilog 1	Karta potresnih područja –povratno razdoblje 475 godina
Grafički prilog 2	Karta potresnih područja –povratno razdoblje 95 godina
Grafički prilog 3	Prometna mreža Općine Gradac
Grafički prilog 4	Pošta i telekomunikacije Općine Gradac
Grafički prilog 5	Elektroenergetska mreža Općine Gradac
Grafički prilog 6	Vodovodna mreža Općine Gradac
Grafički prilog 7	Zaštićena kulturna i prirodna dobra Općine Gradac
Grafički prilog 8	Pregled pravaca i prometnica za evakuaciju Općine Gradac

II. POSEBNI DIO

6. MJERE CIVILNE ZAŠTITE – POTRES

6.1. Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspolažu kapacitetima za spašavanje iz ruševina

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Pozivanje Stožera CZ (Prilog 3. , Prilog 3/1 , Prilog 3/2 , Prilog 3/3) ukoliko je to moguće, ako ne, koristiti vlastiti mobilizacijski sustav	Načelnik/načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ (Prilog 3)
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite (Prilog 12 , Prilog 12/1 i/ili Prilog 12/2)	Načelnik	članovi Stožera CZ (Prilog 3)
Aktiviranje DVD-a (Prilog 1)	Načelnik/načelnik Stožera CZ	zapovjednik DVD-a (Prilog 1)
Pozivanje djelatnika Općine (Prilog 2 , Prilog 2/1)	Načelnik	članovi Stožera CZ (Prilog 3)
Prikupljanje informacija o broju potpuno srušenih objekata, stanje školskih objekata, vrtića, društvenih domova, ugostiteljskih objekata, trgovina i sl. Utvrđuje se koje su se aktivnosti odvijale u njima prije potresa i koliko je ljudi boravilo u njima.	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12 , Prilog 12/1 i/ili Prilog 12/2)
Prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica.	član Stožera CZ, predstavnik PU	povjerenici CZ (Prilog 12 , Prilog 12/1 i/ili Prilog 12/2)
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite (Prilog 29)	član Stožera CZ	voditelji objekata zdravstvene zaštite (Prilog 29)
Ovisno o prikupljenim informacijama s terena traženje angažmana: operativnih snaga vatrogastva (Prilog 1) i PON CZ (Prilog 13 i/ili Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3) zapovjednik DVD-a (Prilog 1) zapovjednik PON CZ (Prilog 13)
Mobilizacija: DVD-a (Prilog 1) i PON CZ (Prilog 13 i/ili Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	načelnik Stožera CZ	Zapovjednik DVD-a (Prilog 1) zapovjednik PON CZ (Prilog 13)
Organizacija informativnih punktova u svim naseljima u cilju prikupljanja informacija o nestalim osobama	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12)
Utvrđivanje prioriteta u raščišćavanja ruševina kako slijedi: <ol style="list-style-type: none"> 1. raščišćavanje objekata gdje boravi više ljudi (škole, vrtići, ugostiteljski objekti) 2. osiguranje prohodnosti prometnica 3. pristup kritičnoj infrastrukturi 4. raščišćavanje ruševina obiteljskih kuća i stanova 	načelnik Stožera CZ	Zapovjednik DVD-a (Prilog 1) zapovjednik PON CZ (Prilog 13)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Aktivacija svih pripadnika vatrogasnih snaga te članova udruga	načelnik Stožera CZ	Zapovjednik DVD-a (Prilog 1) pripadnici vatrogasnih snaga (Prilog 1) članovi udruga (Prilog 17)
Mobiliziranje pravnih osoba - davatelja materijalno-tehničkih sredstava (Prilog 14)	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ (Prilog 3) odgovorne osobe u pravnoj osobi (Prilog 14)
Raspoređivanje pripadnika PON CZ prema utvrđenim prioritetima raščišćavanja	načelnik Stožera CZ	zapovjednik PON CZ (Prilog 13) voditelji operativnih skupina (Prilog 13)
Organizacija odvoza građevinskog otpada na za to predviđene lokacije (Prilog 38)	član Stožera CZ	pravne osobe od interesa za sustav CZ - davatelji MTS (Prilog 14) PON CZ (Prilog 13)
Organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz ruševina – mjesto prihvata i razmještaja	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ (Prilog 3)

Sudionici / operativna snaga CZ	Zadaće
Vatrogasne snage (Prilog 1)	<ul style="list-style-type: none"> - gašenje požara, - provesti/potvrditi početnu procjenu, - površinsko traganje, lociranje i spašavanje žrtava iz ruševina ili klizišta, - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb, - raščišćavanje ruševina i spašavanje preživjelih, ozlijeđenih i poginulih, - organizacija dobave pitke vode, - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara, - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture, - osiguranje prohodnosti prometnica.
Vlasnici i operateri cestovne infrastrukture (Prilog 40)	<ul style="list-style-type: none"> - raščišćavanje ruševina i prometnica, - rušenje građevina sklonih padu, - usitnjavanje porušenih zidnih gromada na mjeru pogodnu za utovar i odvoženje na odlagališta, - sječenje metalnih i razbijanje betonskih konstrukcija (uz pomoć pratećih i pomoćnih strojeva i uređaja), - ravnanje terena radi lakšeg prometa i eventualnog podizanja šatorskih i drugih privremenih naselja.

Sudionici / operativna snaga CZ	Zadaće
Vlasnici i operateri vodoopskrbne infrastrukture (Prilog 40)	<ul style="list-style-type: none"> - intervencije na oštećenim mjestima ulične mreže i sprječavanje izlivanja i otjecanja vode u podrumске dijelove ruševina, - briga o osiguranju vode za gašenje požara u dijelovima gdje je isključena vodovodna mreža,
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture – proizvodnja i distribucija električnom energijom (Prilog 40)	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture, - iskapčanje električne energije.
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS (Prilog 14)	<ul style="list-style-type: none"> - usitnjavanje porušenih zidnih gromada na mjeru pogodnu za utovar i odvoženje na deponije, - sječenje metalnih i razbijanje betonskih konstrukcija (uz pomoć pratećih i pomoćnih strojeva i uređaja), - odvoze građevinski otpad i šut na deponije.
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane (Prilog 16)	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe.
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – prijevoznici (Prilog 15)	<ul style="list-style-type: none"> - transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama.
Zdravstvene službe (Prilog 29)	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija pružanja prve medicinske pomoći, - zbrinjavanje teških bolesnika, - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti.
GDCK Makarska (Prilog 11)	<ul style="list-style-type: none"> - evidentiranje unesrećenih, nestalih i poginulih osoba, - pružanje prve medicinske pomoći, - zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje.
Povjerenici/ zamjenici povjerenika CZ (Prilog 12)	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri evakuaciji, smještanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja, - pomoć pri asanaciji terena, - logistika na mjestima prihvata, - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva, - distribucija hrane ugroženom stanovništvu, - informiranje stanovništva.
PON CZ (Prilog 13)	<ul style="list-style-type: none"> - asanacija terena, - potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva, - logistika na mjestima prihvata, - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva, - dopremanje najnužnijih sredstava za život, - pomoć pri distribuciji hrane ugroženom stanovništvu.

6.2. Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguravanja kontinuiteta njihovog djelovanja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Prikupljanje informacija o mogućnosti funkcioniranja kritične infrastrukture	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata KI	odgovorne osobe KI (Prilog 40)
Analiziranje funkcioniranja objekata infrastrukture	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ (Prilog 3)
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. komunikacijska i informacijska tehnologija 3. vodoopskrbni sustav 4. vatrogasni dom 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ (Prilog 3) odgovorne osobe objekata KI (Prilog 14, 15, 16 i Prilog 40)
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energije (Prilog 41)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbu po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. vatrogasni dom 3. objekti za pripremu hrane 4. smještajni kapaciteti 5. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata KI (Prilog 14, 15, 16 i Prilog 40)
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu (Prilog 41)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju komunikacijske i informacijske tehnologije sljedećim prioritetom: 1. zgrada općinske uprave 2. pošta 3. zdravstveni objekti 4. vatrogasni dom 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ (Prilog 3), odgovorne osobe objekata KI (Prilog 14 i Prilog 40)
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava komunikacijske i informacijske tehnologije (Prilog 41)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometa sljedećim prioritetom: 1. državne ceste 2. lokalne ceste 3. nerazvrstane ceste ili kako utvrdi načelnik Stožera	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ (Prilog 3) odgovorne osobe objekata KI (Prilog 14, 15 i Prilog 40)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Upućivanje zahtjeva za osiguranje prohodnosti prometnica (Prilog 41)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3), odgovorna osoba KI (Prilog 14 i Prilog 40)

6.3. Organizacija gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Organizacija gašenja požara na prostoru koje je u mogućnosti ugasiti	Zapovjednik vatrogasnih snaga	pripadnici vatrogasnih snaga (Prilog 1)
Iskopčavanje energenata zbog opasnosti koje nosi kombinacija struja-voda	Zapovjednik vatrogasnih snaga	odgovorne osobe i djelatnici KI (Prilog 40)
Odabir sredstava za gašenje koje nije opasno za eventualno zarobljene osobe u ruševinama, imajući na umu opasnosti koje nose energenti i opasnosti koje može prouzročiti naknadno narušavanje stabilnosti oštećenih konstrukcija	Zapovjednik vatrogasnih snaga	pripadnici vatrogasnih snaga (Prilog 1)
Uz gašenje vršiti postupke razupiranja i podupiranja nestabilnih konstrukcija radi stabilizacije istih	Zapovjednik vatrogasnih snaga	pripadnici vatrogasnih snaga (Prilog 1)
Usklađivanje aktivnosti raščišćavanje ruševina, spašavanje osoba i gašenje požara	Zapovjednik vatrogasnih snaga	pripadnici vatrogasnih snaga (Prilog 1)
Odvoz građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	član Stožera CZ, članovi upravljačke skupine PON CZ	djelatnici komunalnih djelatnosti pripadnici PON CZ (Prilog 13) zapovjednik DVD-a (Prilog 1)
Čuvanje zgarišta do konačnog raščišćavanja objekta	Zapovjednik vatrogasnih snaga	pripadnici vatrogasnih snaga (Prilog 1) pripadnici PON CZ (Prilog 13)

6.4. Organizacija reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija (pregled prioritarnih korisnika – u suradnji s policijom)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Prikupljanje informacija o razmjerima velike nesreće i zahvaćenom prostoru	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ (Prilog 3) / Načelnik (Prilog 2)
Uspostavljanje komunikacije s PU SD i PP Makarska	član Stožera CZ, predstavnik MUP- a	djelatnici PP Makarska (Prilog 48)
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prostora oko mjesta na kojem je došlo do prekida prometa	Načelnik	Policajska uprava prema svom Operativnom planu
Upućivanje zahtjeva za zabranom prometovanja prometnicama ili dijela prometnice na mjestima na kojima promet nije moguć	Načelnik	Policajska uprava prema svom Operativnom planu
Upućivanje zahtjeva za ograničavanjem kretanja stanovništva na području na kojem promet nije moguć	Načelnik	Policajska postaja prema svom Operativnom planu
Ukoliko dođe do izlivanja opasnih tvari i velikog zapaljenja traženje pomoći za gašenje od Vatrogasne zajednice SDŽ	Zapovjednik vatrogasnih snaga	Stožer CZ (Prilog 3)

6.5. Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja (pregled pravnih osoba i redovnih službi, bolničkih, polikliničkih i ambulantnih kapaciteta, pregled ostalih kapaciteta – opreme, ljekarni, i dr. te utvrđivanje zadaća)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Prikupljanje informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	djelatnici u zdravstvu (Prilog 29)
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	djelatnici u zdravstvu (Prilog 29)
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ (Prilog 3)
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu: - u postavljenim šatorima na otvorenim prostorima (Prilog 46)	Zapovjednik vatrogasnih snaga članovi upravljačke skupine PON CZ	članovi vatrogasnih snaga (Prilog 1) djelatnici u zdravstvu (Prilog 29) članovi GDCK (Prilog 11) , pravne osobe od interesa za sustav CZ – osiguranje prijevoza (Prilog 15)
Zahtjev za traženje medicinske pomoći od više hijerarhijske razine, SDŽ (Prilog 30, Prilog 31, Prilog 32)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3) Stožer CZ SDŽ (Prilog 33)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	član Stožera CZ	djelatnici u zdravstvu (Prilog 29) članovi GDCK Makarska (Prilog 11) pravne osobe od interesa za sustav CZ – osiguranje prijevoza (Prilog 15)
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti (Prilog 42)	član Stožera CZ	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)

Sudionici	Zadaci
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – osiguranje prijevoza (Prilog 15)	- prijevoz unesrećenih do mjesta za trijažu, zdravstvenih ustanova.
Zdravstvene ustanove (Prilog 29)	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći, - zbrinjavanje težih bolesnika, - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti.
GDCK Makarska (Prilog 11)	- pomoć pri prijevozu povrijeđenih do mjesta za trijažu, - pomoć pri trijaži.

6.6. Organizacija pružanja veterinarske pomoći (pregled pravnih osoba i redovnih službi, bolničkih, polikliničkih i ambulantnih kapaciteta, pregled ostalih kapaciteta – opreme, ljekarni, i dr. te utvrđivanje zadaća)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za uzgoj životinja i o stoci koja se našla izvan kontrole	Stožer CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) članovi udruge (Prilog 17)
Analiziranje stanja stočnog fonda i mjere koje je potrebno poduzeti	Stožer CZ	članovi udruge (Prilog 17)
Utvrđivanje raspoloživih punktova za smještaj stoke	Stožer CZ	povjerenici CZ (Prilog 12)
Zahtjev za traženje veterinarske pomoći od više hijerarhijske razine, SDŽ (Prilog 30 , Prilog 31 , Prilog 32)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Organizacija prikupljanja stoke koja je bez kontrole	Stožer CZ	pravne osobe od interesa za sustav CZ – osiguranje prijevoza, MTS (Prilog 15 , Prilog 14)
Organiziranje popisa stoke	Stožer CZ	djelatnici Općine (Prilog 2)
Organizacija prijevoza do klaonice	Stožer CZ	pravne osobe od interesa za sustav CZ – osiguranje prijevoza, MTS (Prilog 15 , Prilog 14)

Sudionici	Zadaće
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – osiguranje prijevoza (Prilog 15)	- prijevoz povrijeđenih/zaraženih životinja do klaonice, - prijevoz uginulih životinja.
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – materijalno-tehničkih sredstava (Prilog 14)	- ukop uginulih životinja.

6.7. Organizacija provođenja evakuacije (pregled pravaca za evakuaciju građana i kretanje prioritetnih službi spašavanja kao i površina za prihvatanje stanovništva i postavljanje šatorskih naselja)

Evakuacija je postupak u kojem Načelnik provodi plansko i organizirano izmještanje stanovništva s ugroženog na neugroženo područje, odnosno manje ugroženo područje, na vrijeme duže od 48 sati, uz organizirano zbrinjavanje evakuiranog stanovništva.

Za potrebe evakuacije koristit će se osobna prijevozna sredstva u sklopu evakuacije vlastitim prijevozom i prijevozna sredstva pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite – osiguranje prijevoza u sklopu evakuacije organiziranim prijevozom ([Prilog 15](#)).

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje / suradnja
Procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Donošenje Odluke o evakuaciji	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja (Prilog 43)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom zbog osiguranja prijevoznih sredstava (Prilog 15)	načelnik Stožera CZ	odgovorna osoba i djelatnici pravne osobe – osiguranje prijevoza (Prilog 15)
Uspostavljanje kontakta s PP Makarska zbog prometnog osiguranja evakuacije	načelnik Stožera CZ	predstavnik PP Makarska (Prilog 48)
Tiskanje uputa sa svim potrebnim informacijama. Jedna uputa za jedno domaćinstvo (Prilog 44)	članovi upravljačke skupine PON CZ	odgovorne osobe za komunalne djelatnosti (Prilog 40)
Obavješćavanje stanovnika o evakuaciji Uručivanje informativnih materijala sa svim potrebnim podacima	načelnik Stožera CZ, članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ (Prilog 12), pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Organizacija info punktova za stanovništvo koje se evakuiraju organiziranim prijevozom u svim naseljima (Prilog 45)	načelnik Stožera CZ, članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ (Prilog 12), pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Organizacija info punktova za stanovništvo koje se evakuiraju vlastitim prijevozom (Prilog 45)	načelnik Stožera CZ, članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ (Prilog 12), pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Organizacija popisa stanovništva na info punktovima	Stožer CZ	povjerenici CZ (Prilog 12), pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Prihvatanje prijevoznih sredstava na mjestu okupljanja	povjerenici CZ	pripadnici PON CZ (Prilog 13)

6.7.1. Pregled pravaca za evakuaciju građana i kretanje prioriternih službi spašavanja

Pregled pravaca i prometnica za evakuaciju na području Općine Gradac

[Grafički prilog 8.](#)

Prometnice kojima će se provoditi evakuacija stanovništva motornim vozilima su:

1. DC 8 smjer Makarska
2. DC 8 smjer Ploče.

6.7.2. Površina za prihvata stanovništva i postavljanje šatorskih naselja

Mjesta i lokacije

- mjesta i lokacije prihvata
- podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja

Kapaciteti i sadržaji

[Prilog 45.](#)

[Prilog 46.](#)

6.8. Organizacija spašavanja i evakuacije ranjivih skupina stanovništva – djece, osoba s invaliditetom, bolesnih, starih i nemoćnih (navođenje načela postupanja, pregled dječjih vrtića, škola, domova za starije i nemoćne)

Evakuacija kao planska mjera premještanja stanovništva i materijalnih dobara iz ugroženih područja, primjenjivat će se za određene kategorije građana.

Tablica 13. Pregled osoba koje podliježu evakuaciji po kategorijama i broju

Kategorija stanovnika	Broj stanovnika
Djeca od 0 – 10 g. starosti	175
Majke ili staratelji u pratnji djece iz rubrike 1	175
Djeca od 10 – do 14 g. starosti koji se evakuiraju bez roditelja	72
Osobe starije od 70 godina	547
Broj trudnica (procjena)	18
Bolesni, invalidni i nemoćni	593*

Izvor: Popis stanovništva 2011. i 2021. godine*

Evakuaciju ovih kategorija stanovništva treba vršiti samo kada budu neposredno ugroženi ratnim ili drugim djelovanjem i kada se procjeni da nema uvjeta za njihovu efikasnu zaštitu i zbrinjavanje u mjestima boravka.

U okviru priprema za evakuaciju stanovništva, treba poduzeti organizacijske, materijalne, kadrovske, psihološke i druge mjere i postupke, kako bi se stvorili uvjeti za sigurno premještanje stanovništva, njihov boravak na određenim lokacijama i povratak u ranije mjesto boravka kada za to budu stvoreni uvjeti.

Pregled dječjih vrtića i škola na području Općine Gradac

[Prilog 36](#)

6.9. Organizacija provođenja zbrinjavanja (utvrđivanje zadaća ustanovama i organizacijama, utvrđivanje potrebnih kapaciteta objekata za zbrinjavanje)

Osobama koje su evakuirane s ugroženih ili neposredno ugroženih područja od prirodnih ili tehničko – tehnoloških katastrofa potrebno je osigurati zbrinjavanje na neugroženom području do prestanka okolnosti zbog kojih je evakuacija izvršena.

Zbrinjavanje podrazumijeva osiguranje boravka, prehrane i najnužniju zdravstvenu skrb.

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje / suradnja
Prijem informacije o potrebi zbrinjavanja većeg broja ljudi	Stožer CZ	Načelnik (Prilog 2)
Pozivanje Stožera CZ (Prilog 3 i/ili Prilog 3/1 i/ili Prilog 3/2)	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13 i/ili Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	Načelnik	članovi upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13)
Traženje potrebnih podataka o broju i strukturi stanovništva s ugroženog područja	Stožer CZ	povjerenici CZ (Prilog 12)
Donošenje odluke o zbrinjavanju ugroženog stanovništva	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Dovođenje u funkciju objekta za prijem ljudi (čišćenje, provjera upotrebljivosti sanitarnog čvora)	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Obavještanje o odluci	načelnik Stožera CZ, članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Aktivacija vatrogasnih snaga	načelnik Stožera CZ	zapovjednik vatrogasnih snaga (Prilog 1)
Dovođenje u funkciju objekta za prijem ljudi u smislu organizacije prostora (informativni punkt, prostor za boravak, prostor za prehranu)	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Traženje postavljanja pokretnih sanitarnih čvorova	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Obavještanje stanovništva s tog područja o činjenici prijema većeg broja ljudi na njihovom području i razlozima njihovog prijema	povjerenici CZ	pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Izrada pregleda razmještaja stanovništva po objektima i naseljima (Prilog 47)	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Dostava pregleda razmještaja po lokacijama	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje / suradnja
Određivanje odgovorne osobe za svaki smještajni objekt	članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ (Prilog 12)
Tiskanje informacija (kućni red) o pravilima ponašanja u smještajnim objektima i isticanje istih na vidnom mjestu (Prilog 49)	zamjenik načelnika Stožera CZ	odgovorne osobe u smještajnim objektima
Dostavljanje popisa osoba koje se traže	članovi upravljačke skupine PON CZ	pripadnik GDCK Makarska (Prilog 10)
Organizacija prijema i razmještaja u objekte: <ol style="list-style-type: none"> 1. evidencija osoba koja ulaze u objekt (Prilog 50) 2. prijava osoba koje imaju potrebu za zdravstvenom skrbi 3. prijava školske djece zbog traženja mogućnosti za nastavkom redovne nastave 4. prijava osoba za koje rodbina ne zna što se s njima dogodilo 5. upoznavanje s „kućnim redom“ 6. evidencija osoba koje trajno napuštaju objekt 	članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Obavještanje PU SD o činjenici postojanja lokacija na kojima boravi veći broj ljudi zbog potrebe češćih obilazaka policijskih službenika	članovi upravljačke skupine PON CZ	predstavnik PP Makarska (Prilog 48)
Kontrola provođenja odredaba „kućnog reda“	odgovorne osobe u objektima	privremeno premješteni stanovnici
Dovođenje u funkciju objekta za prijem ljudi u smislu organizacije prostora (informativni punkt, prostor za boravak, prostor za prehranu)	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Traženje postavljanja pokretnih sanitarnih čvorova	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Obavještanje stanovništva s tog područja o činjenici prijema većeg broja ljudi na njihovom području i razlozima njihovog prijema	povjerenici CZ	pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Izrada pregleda razmještaja stanovništva po objektima i naseljima (Prilog 47)	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Dostava pregleda razmještaja po lokacijama	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Određivanje odgovorne osobe za svaki smještajni objekt	članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ (Prilog 12)
Dostavljanje popisa osoba koje se traže	članovi upravljačke skupine PON CZ	član Stožera CZ (Prilog 3) pripadnik GDCK Makarska (Prilog 11)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje / suradnja
Tiskanje informacija (kućni red) o pravilima ponašanja u smještajnim objektima i isticanje istih na vidnom mjestu (Prilog 49)	zamjenik načelnika Stožera CZ	odgovorne osobe u smještajnim objektima
Organizacija prijema i razmještaja u objekte: 1. evidencija osoba koja ulaze u objekt (Prilog 50) 2. prijava osoba koje imaju potrebu za zdravstvenom skrbi 3. prijava školske djece zbog traženja mogućnosti za nastavkom redovne nastave 4. prijava osoba za koje rodbina ne zna što se s njima dogodilo 5. upoznavanje s „kućnim redom“ 6. evidencija osoba koje trajno napuštaju objekt	članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Obavješćavanje PU SD o činjenici postojanja lokacija na kojima boravi veći broj ljudi zbog potrebe češćih obilazaka policijskih službenika	članovi upravljačke skupine PON CZ	predstavnik PP Makarska (Prilog 48)
Kontrola provođenja odredaba „kućnog reda“	odgovorne osobe u objektima	privremeno premješteni stanovnici

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ Suradnja
Stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje	Stožer CZ	odgovorne osobe u zdravstvu (Prilog 29)
Upućivanje popisa osoba kojima je potrebna zdravstvena skrb liječnicima u zdravstvenim ustanovama	članovi upravljačke skupine PON CZ	odgovorne osobe u zdravstvu (Prilog 29)
Organizacija pružanja zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	odgovorne osobe u zdravstvu (Prilog 29)
Upućivanje zahtjeva za angažiranjem dodatnih liječničkih ekipa primarne zdravstvene zaštite	Načelnik	član Stožera CZ (Prilog 3)
Upućivanje zahtjeva za angažiranjem timova za psihološku pomoć	Načelnik	član Stožera CZ (Prilog 3)
Organizacija prijevoza za pacijente koji trebaju bolničku skrb	članovi upravljačke skupine PON CZ	odgovorne osobe u zdravstvu (Prilog 29) članovi GDCK Makarska (Prilog 11) pripadnici PON CZ (Prilog 13)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ Suradnja
Organizacija dostave lijekova kroničnim bolesnicima	članovi upravljačke skupine PON CZ	odgovorne osobe u zdravstvu (Prilog 29) članovi GDCK Makarska (Prilog 11) pripadnici PON CZ (Prilog 13)

Utvrđivanje potrebnih kapaciteta objekata za zbrinjavanje

Mjesta i lokacije	Kapaciteti i sadržaji
- pravne osobe od interesa za sustav CZ - smještajni kapaciteti	Prilog 16
- šatorska i druga privremena naselja	Prilog 46
- mjesta i lokacije prihvata	Prilog 45

Veterinarsko zbrinjavanje

Nastavni zavod za javno zdravstvo SDŽ, osposobljen je za poslove DDD te ima mogućnost djelovanja na čitavom području SDŽ. U izvanrednim okolnostima, za deratizaciju, dezinfekciju i dekontaminaciju, koristiti će se snage i sredstva PON CZ, ambulanta Gradac, ZHM SDŽ, veterinarskih ambulanti i drugih za to ovlaštenih osoba.

Zdravstvene ustanove dužne su osigurati određene kadrove, prostorije i opremu, sredstva za rad, potrebne lijekove za pružanje prve medicinske pomoći u slučaju trovanja.

U okviru mjere za veterinarsko zbrinjavanje postoje mogućnosti na području za uključivanje ostalih subjekata kao što su:

- građani kroz osobnu i uzajamnu zaštitu,
- PON CZ,
- domovi zdravlja, sanitarni nadzor, ispravnost vode za piće, utvrđivanje uzroka smrti, sudsku medicinu,
- ekspertizu, dezinfekciju, deratizaciju i higijensku epidemiološku službu,
- veterinarska postaja za provođenje protuepidemijskih mjera, liječenje stoke, kontrola i pregled namirnica životinjskog podrijetla,
- građevinska poduzeća za raščišćavanje vode, raščišćavanje prometnica, kopanje zajedničkih grobnica, kopanje jama, zatrpavanje uginulih životinja i otpadnih tvari,
- vodovodna poduzeća, održavanje vodovodnih objekata i opskrbljivanje vodom, određivanje kapaciteta,
- komunalna poduzeća, sahranjivanje poginulih i umrlih, održavanje čistoće i kanalizacijske mreže,
- PP Makarska, za održavanje reda i reguliranje prometa.

6.10. Organizacija humane asanacije i identifikacije poginulih (kapaciteti i mjesta za čuvanje leševa, gotove pričuvne snage za sahranjivanje, lokacije stalnih ili privremenih ukapališta (grobља) i dr. te utvrđivanje zadaća nositeljima)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Prikupljanje informacija o stanju uporabljivosti mrtvačnica u naseljima	Stožer CZ	povjerenici CZ (Prilog 12 ili/i Prilog 12/1 , Prilog 12/2)
Analiziranje stanja uporabljivosti mrtvačnica	načelnik Stožera CZ	Stožer CZ (Prilog 3)
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	načelnik Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici (Prilog 42)
Identifikacija poginulih i utvrđivanje smrti. Lokacije: - groblja na području Općine (Prilog 42/2)	Stožer CZ	ovlašteni mrtvozornici, (Prilog 42) patolozi i predstavnik PP Makarska (Prilog 48)
Organizacija ukopa poginulih na lokacijama za ukop poginulih (Prilog 42/1)	Stožer CZ	članovi upravljačke skupine PON CZ, pripadnici PON CZ (Prilog 13) svećenici (Prilog 42/3) tvrtke za ukop (Prilog 42/1)

6.11. Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Prikupljanje informacija o stanju higijensko-epidemiološke zaštite	član Stožera CZ	komunalna poduzeća (Prilog 40) zdravstvene ustanove (Prilog 29)
Analiziranje funkcioniranja objekata vodoopskrbne infrastrukture	načelnik Stožera CZ	djelatnici objekata KI – vodoopskrba (Prilog 40)
Upućivanje zahtjeva NZZJZ SDŽ za analizom ispravnosti vode za piće	Načelnik	član Stožera CZ (Prilog 3)
Provedba analize ispravnosti vode za piće	član Stožera CZ	NZZJZ SDŽ (Prilog 29)
Stavljanje u funkciju vodoopskrbnog sustava i zaštita voda	član Stožera CZ	djelatnici objekata KI – vodoopskrba (Prilog 40) komunalne tvrtke (Prilog 40)
Analiza stanja DDD zaštite na ugroženom području	načelnik Stožera CZ	Stožer CZ, (Prilog 3) komunalne tvrtke,

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
		(Prilog 40) NZZJZ SDŽ (Prilog 29) pravne osobe za provođenje DDD mjera (Prilog 45/2)
Upućivanje zahtjeva NZZJZ SDŽ za provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	Načelnik	član Stožera CZ (Prilog 3)
Provedba DDD mjera zaštite stanovništva, objekata i prostora	član Stožera CZ	NZZJZ SDŽ (Prilog 29) pravne osobe ovlaštene za provođenje mjera DDD (Prilog 45/2)
Pozivanje PON CZ (Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Mobilizacija PON CZ (Prilog 13 i/ili Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	načelnik Stožera CZ	telefonski SMS i/ili teklići članovi upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13, Prilog 13/1, Prilog 13/2)
Zahtjev za dodatno angažiranje snaga za provođenje mjera higijensko-epidemiološke zaštite od više hijerarhijske razine, SDŽ (Prilog 32)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3) Stožer CZ SDŽ (Prilog 33)

6.12. Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće (utvrđivanje zadaća nositeljima)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Prikupljanje informacija o mogućnosti funkcioniranja vodoopskrbnog sustava	Stožer CZ	povjerenici CZ (Prilog 12 ili/i Prilog 12/1 ili/i Prilog 12/2) objekti KI – vodoopskrba (Prilog 34)
Analiziranje funkcioniranja objekata vodoopskrbne infrastrukture	načelnik Stožera CZ	Stožer CZ (Prilog 3) odgovorne osobe objekti KI – vodoopskrba (Prilog 40)
Upućivanje zahtjeva NZZJZ SDŽ za analizom ispravnosti vode za piće po sljedećim prioritetima: 1. Crpilišta 2. Izvori 3. Vodospreme 4. Kaptaze	Načelnik	Stožer CZ SDŽ (Prilog 33)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Upućivanje zahtjeva poduzeću za vodoopskrbu, za ponovnim stavljanjem u funkciju vodoopskrbnog sustava (Prilog 41)	Načelnik	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Upućivanje zahtjeva za angažiranjem uređaja za pročišćavanje vode s razine SDŽ	Načelnik	Stožer CZ SDŽ (Prilog 33)
Prijem ekipe i uređaja za pročišćavanje i upućivanje na vodocrpilišta po sljedećim prioritetima: 1. Crpilišta 2. Izvori 3. Vodospreme 4. Kaptaze	Stožer CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) djelatnici vodoopskrbnog poduzeća (Prilog 40)
Do stavljanja u funkciju vodoopskrbne mreže, organizacija punktova u naseljima za snabdijevanje vodom	zamjenik načelnika Stožera CZ	pripadnici vatrogasnih snaga (Prilog 1) povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Distribucija prehrambenih artikala u objekte za pripremu	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Organizacija pripreme hrane	načelnik Stožera CZ	djelatnici pravnih osoba – osiguranje prehrane (Prilog 16)
Distribucija hrane	Stožer CZ	povjerenici CZ (Prilog 12), pripadnici PON CZ (Prilog 13), pravne osobe u sustavu CZ – osiguranje prijevoza (Prilog 15)

6.13. Organizacija središta za informiranje stanovništva (utvrđivanje zadaća nositeljima)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje / suradnja
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) djelatnici Općine (Prilog 2)
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine (Prilog 2)

6.14. Organizacija prihvata pomoći (u ljudstvu i materijalnim sredstvima)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Procjenjivanje trenutne situacije u smislu mogućnosti angažiranja postojećih kapaciteta	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Očekuje se pomoć od SDŽ i RH: - specijalističkog tima za spašavanje iz ruševina, - za snabdijevanjem lijekovima i sanitetskim materijalom, - za dodatnim snabdijevanjem naftom i naftnim derivatima, - za dodatnim snabdijevanjem prehrambenim artiklima, - Vatrogasne zajednice SDŽ i RH za gašenje požara velikih razmjera.	Načelnik	Stožer CZ SDŽ (Prilog 33)
Organizacija prihvata: Specijalistički tim za spašavanje iz ruševina SDŽ razmješta se na lokaciji vatrogasnog doma	načelnik Stožera CZ	odgovorne osobe objekata
Organizacija prihvata nafte i naftnih derivata	član Stožera CZ	odgovorne osobe objekata
Lijekovi i sanitetski materijal prihvaćaju se u prostorijama : - Ambulanta opće medicine	član Stožera CZ	djelatnici zdravstvenih ustanova (Prilog 29)
Prehrambeni artikli smještaju se u prostorije objekata za pripremu hrane (Prilog 16)	načelnik Stožera CZ	odgovorne osobe objekata za pripremu hrane (Prilog 16) povjerenici CZ (Prilog 12)
Pripadnici vatrogasnih postrojbi s razine Županije smještaju se na lokaciji vatrogasnog doma	načelnik Stožera CZ	odgovorne osobe objekata

6.15. Organizacija pružanja psihološke pomoći (utvrđivanje zadaća nositeljima)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ Suradnja
Procjenjivanje trenutne situacije u smislu količine stresa pod kojim su operativne snage civilne zaštite prilikom intervencija	načelnik Stožera CZ	Stožer CZ (Prilog 3)
Educiranje i osvještavanje o potrebitosti psihosocijalne pomoći	PU CZ Split	operativne snage sustava CZ
Upućivanje zahtjeva za angažiranjem timova za psihološku pomoć	Načelnik	član Stožera CZ (Prilog 3)

7. MJERE CIVILNE ZAŠTITE – EKSTREMNE TEMPERATURE**7.1. Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji s komunikacijskim centrom 112)**

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglaši stanje velike nesreće	PU CZ Split	Načelnik (Prilog 2)
Pozivanje Stožera CZ (Prilog 3 , Prilog 3/1 , Prilog 3/2 , Prilog 3/3)	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za vodoopskrbu	član Stožera CZ	vlasnik KI (Prilog 40) povjerenici CZ (Prilog 12, Prilog 12/1, Prilog 12/2)
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	Zapovjednik vatrogasnih snaga (Prilog 1)
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3) zapovjednik upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13)
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112, (Prilog 48) načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Mobilizacija pripadnika PON CZ (Prilog 13 i/ili Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13)
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete (Prilog 13 i/ili Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	Zapovjednik upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13)
Izveštavanje župana SDŽ i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine (Prilog 2)
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ br. 16/19)		
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ-a	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Pozivanje Stožera CZ (Prilog 3/1 i/ili Prilog 3/2)	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavio najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja (Prilog 7)
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ (Prilog 12) djelatnici Općine (Prilog 2)
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine (Prilog 2)

7.2. Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza

Osiguranje preventivnih mjera	
Vatrogasne snage (Prilog 1)	- mogućnost dopreme vode iz izvorišta, cisterni i bunara.
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava (Prilog 14)	- pomoć u donošenju hrane i vode do stanovništva.
Vlasnici kritične infrastrukture (Prilog 40)	- snabdijevanje vodom stanovništva i životinja.
PON CZ (Prilog 13)	- organizacija logistike.
Organizacija pružanja veterinarske pomoći	
Stožer CZ (Prilog 3)	- prikupljanje informacija o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora.
Veterinarska ambulanta (Prilog 29)	- praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti.
Organizacija pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	
Stožer CZ (Prilog 3)	- prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala
GDCK Makarska (Prilog 11)	- pružanje prve pomoći stanovništvu koje osjeća posljedice uslijed ekstremnih temperatura
Zdravstvene službe (Prilog 29)	- pružanje prve pomoći stanovništvu koje osjeća posljedice uslijed ekstremnih temperatura - medicinsko zbrinjavanje - provođenje higijensko – epidemioloških mjera

HGSS-Stanica Makarska (Prilog 10)	- pružanje prve pomoći stanovništvu koje osjeća posljedice uslijed ekstremnih temperatura, opskrba pitkom vodom.
---	--

7.3. Poveznice s relevantnim dokumentima i procedurama kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizaciju djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u zdravstvenim ustanovama (Prilog 29)
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u zdravstvenim ustanovama (Prilog 29)
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ (Prilog 3)
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ	Zdravstveni djelatnici (Prilog 29) članovi GDCK Makarska, (Prilog 11) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ	Zdravstveni djelatnici, (Prilog 29) članovi GDCK Makarska (Prilog 11) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici (Prilog 42)

7.4. Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od ekstremnih temperatura s utvrđenim zadaćama

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ (Prilog 3)	- prikupljanje informacija.
Vatrogasne snage (Prilog 1)	- provesti/potvrditi početnu procjenu, - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb, - organizacija dobave pitke vode, - pomoć stanovništvu i životinjama.

Plan djelovanja civilne zaštite Općine Gradac

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava (Prilog 14)	- pomoć stanovništvu i životinjama.
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane (Prilog 16)	- osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe.
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici (Prilog 15)	- transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama.
Zdravstvene službe (Prilog 29)	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći, - zbrinjavanje težih bolesnika, - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti.
Veterinarske snage (Prilog 29)	- zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima, - zbrinjavanje - evakuacija stoke iz ugroženih područja, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti.
GDCK Makarska (Prilog 11)	- evidentiranje ugroženih osoba, - pružanje prve medicinske pomoći, - zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje.
HGSS-Stanica Makarska (Prilog 10)	- opskrba pitkom vodom.
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ (Prilog 12)	- logistika na mjestima prihvata, - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva, - distribucija hrane ugroženom stanovništvu, - informiranje stanovništva.
PON CZ (Prilog 13)	- potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva, - logistika na mjestima prihvata, - dopremanje najnužnijih sredstava za život, - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu.

8. MJERE CIVILNE ZAŠTITE – POŽARI OTVORENOG TIPA

Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u gašenju požara otvorenog tipa operativno se provode na način kako je utvrđeno zakonskim odredbama iz područja zaštite od požara.

8.1. Operativne snage vatrogastva

Na području Općine Gradac djeluju DVD Općine Gradac i DVD Drvenik.

Operativno djelovanje vatrogasnih snaga definirano je u Planu zaštite od požara Općine Gradac.

Popis vatrogasnih snaga na području Općine Gradac

[Prilog 1.](#)

9. MJERE CIVILNE ZAŠTITE – EPIDEMIJE I PANDEMIJE**9.1. Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji s komunikacijskim centrom 112)**

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Rano otkrivanje izvora zaraze i putova širenja	ravnatelj NZZJZ	Služba za epidemiologiju NZZJZ (Prilog 29)
Provođenje preventive i obavezne preventive DDD	voditelj Službe za epidemiologiju	pravne osobe ovlaštene za provođenje mjera DDD (Prilog 45/2)
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglasi stanje epidemije ili pandemije	PU CZ Split- Pročelnik	Načelnik (Prilog 2)
Informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva	ravnatelj NZZJZ	djelatnici NZZJZ (Prilog 29)
Pozivanje Stožera CZ (Prilog 3 , Prilog 3/1 , Prilog 3/2 , Prilog 3/3)	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Prikupljanje informacija o stanju higijensko-epidemiološke zaštite	ravnatelj NZZJZ	Zdravstveni djelatnici (Prilog 29)
Radi sprečavanja širenja zaraznih bolesti ili epizootija treba predvidjeti uvođenje karantene za pojedino područje	član Stožera CZ	NZZJZ (Prilog 29), nadležna veterinarska služba (Prilog 29)
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera civilne zaštite	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	Načelnik	Načelnik Stožera CZ, (Prilog 3) Zapovjednik upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13)
Mobilizacija pripadnika PON CZ (Prilog 13/1 i/ili Prilog 13/2)	Načelnik Stožera CZ	Zapovjednik upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13)
Tražnje dodatnog angažiranje snaga za provođenje mjera higijensko-epidemiološke zaštite od SDŽ i RH	Načelnik	ŽC 112 (Prilog 48) Stožer CZ SDŽ (Prilog 33)
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje epidemija može izazvati na području Općine, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ (Prilog 3)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ suradnja
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	Načelnik Stožera CZ	Djelatnici Općine (Prilog 2)

9.2. Provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza

Osiguranje preventivnih mjera	
Zdravstvene službe (Prilog 29)	<ul style="list-style-type: none"> - rano otkrivanje izvora zaraze i putova širenja, - laboratorijsko ispitivanje uzročnika, - prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih, - provođenje preventive i obavezne preventive DDD, - protuepidemijske DDD mjere, - zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenicima i drugim osobama, - zdravstveni odgoj, - imunizacija, seroprofilaksa i hemoprofilaksa.
Organizacija pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	
Stožer CZ (Prilog 3)	<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala.
GDCK Makarska (Prilog 11)	<ul style="list-style-type: none"> - pružanje prve pomoći stanovništvu.
Zdravstvene službe (Prilog 29)	<ul style="list-style-type: none"> - pružanje prve pomoći stanovništvu, - medicinsko zbrinjavanje, - provođenje higijensko – epidemioloških mjera.
Organizacija pružanja veterinarske pomoći	
Stožer CZ (Prilog 3)	<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje informacija o stoci i domaćim životinjama koje mogu biti uzrokom zarazne bolesti.
Veterinarska ambulanta (Prilog 29)	<ul style="list-style-type: none"> - praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti.

9.3. Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od epidemije i pandemije s utvrđenim zadaćama

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ (Prilog 3)	<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje informacija.
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane (Prilog 16)	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe.
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici (Prilog 15)	<ul style="list-style-type: none"> - transport osoba.
Zdravstvene službe (Prilog 29)	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija pružanja prve medicinske pomoći, - zbrinjavanje težih bolesnika, - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti.
GDCK Makarska (Prilog 11)	<ul style="list-style-type: none"> - evidentiranje ugroženih osoba, - pružanje prve medicinske pomoći,

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	- zadaci vezane uz zbrinjavanje.
Veterinarska ambulanta (Prilog 29)	- zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti.
Povjerenici / zamjenici povjerenika CZ (Prilog 12)	- logistika na mjestima prihvata, - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva, - informiranje stanovništva.
PON CZ (Prilog 13)	- potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva, - logistika.

9.4. Poveznice s relevantnim dokumentima i procedurama kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizaciju djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/ Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	Zdravstveni djelatnici (Prilog 29)
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	Zdravstveni djelatnici (Prilog 29)
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ (Prilog 3)
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ – Ambulanta Gradac	Zdravstveni djelatnici (Prilog 29) članovi GDCK Makarska (Prilog 11) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ – Ambulanta Gradac	Zdravstveni djelatnici, (Prilog 29) članovi GDCK Makarska, (Prilog 11) pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici (Prilog 42)

10. MJERE CIVILNE ZAŠTITE – POSTUPANJE U SLUČAJU INDUSTRIJSKE NESREĆE S OPASNIM TVARIMA U PODRUČJU POSTROJENJA OPERATERA KOJI SU OBVEZNICI UREDBE O SPREČAVANJU VELIKIH NESREĆA I U PROMETU

10.1. Identifikacija zadaća operativnih snaga civilne zaštite koje su nepokrivene operativnim planovima pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima

Popis operatera postrojenja opasnih tvari na području Općine Gradac

[Prilog 56.](#)

Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Vatrogasne snage (Prilog 1)	<ul style="list-style-type: none"> - gašenje požara, - lociranje i spašavanje ugroženog stanovništva, - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb, - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara, - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture, - osiguranje prohodnosti prometnica.
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite (Prilog 14 , Prilog 15 , Prilog 16)	<ul style="list-style-type: none"> - raščišćavanje ruševina i prometnica u perimetru postrojenja i izvan, - rušenje građevina sklonih padu, - usitnjavanje porušenih zidnih gromada na mjeru pogodnu za utovar i odvoženje na deponije, - sječenje metalnih i razbijanje betonskih konstrukcija (uz pomoć pratećih i pomoćnih strojeva i uređaja), - ravnjanje terena radi lakšeg prometa i eventualnog podizanja šatorskih i drugih privremenih naselja, - izrada objekata za privremeni smještaj ljudi.
	<ul style="list-style-type: none"> - odvoz građevinskog otpada i šuta na deponije, - intervencije na oštećenim mjestima ulične mreže i sprječavanje izlivanja i otjecanja vode u podrumске dijelove ruševina, - održavanje kanalizacijske mreže i čistoće ulica, - sahranjivanje poginulih i umrlih.
	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe.
GDCK Makarska (Prilog 11)	<ul style="list-style-type: none"> - evidentiranje unesrećenih, nestalih i poginulih osoba, - pružanje prve medicinske pomoći, - zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje.
PON CZ (Prilog 13)	<ul style="list-style-type: none"> - asanacija terena, - potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva, - logistika na mjestima prihvata.
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ (Prilog 12)	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri evidentiranju unesrećenih, nestalih osoba, - logistika na mjestima prihvata, - pomoć pri asanaciji terena.

10.2. Identifikacija lokalnih resursa za pokrivanje nepokrivenih zadaća iz prethodne alineje

Za pokrivanje zadaća nepokrivenih zadaćama operativnih snaga sustava civilne zaštite s područja Općine Gradac, angažirati će se pravne osobe koje mogu pokriti provedbu interventnih mjera.

Pravne osobe za provedbu interventnih mjera s područja Općine Gradac. [Prilog 54.](#)

Po potrebi za provedbu interventnih mjera uključuju se i specijalizirane ovlaštene tvrtke za obavljanje djelatnosti sprječavanja širenja i otklanjanja posljedica izvanrednih i iznenadnih događaja.

Specijalizirane ovlaštene tvrtke za obavljanje djelatnosti sprječavanja širenja i otklanjanja posljedica izvanrednih i iznenadnih događaja [Prilog 55.](#)

10.3. Utvrđivanje ekspertnog tima za provođenje stručne prosudbe posljedica izvanrednog događaja te predlaganje mjera civilne zaštite i tehničkih intervencija

Ovisno o nastalom izvanrednom događaju, zapisanom u Očevidniku o nastanku i tijeku izvanrednog događaja ([Prilog 53.](#)), utvrđuje se ekspertni tim za provođenje stručne prosudbe posljedica izvanrednog događaja te predlaganje mjera civilne zaštite i tehničkih intervencija. Ekspertni tim određuje se za provođenje prosudbe mogućih posljedica izvanrednog događaja ovisno o razmjerima i prirodi izvanrednog događaja od odgovornih i stručnih osoba.

Ekspertni tim pravne osobe koja koristi opasne tvari:

1. odgovorna osoba operatera
2. izvršitelj / stručna osoba operatera

Ukoliko stručnjaci s lokacije operatera ne mogu odgovoriti izvanrednom događaju, traži se pomoć lokalne zajednice.

Mjere civilne zaštite i tehničke intervencije	
<p>Postrojenja koja koriste opasne tvari (Prilog 56)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - napustiti zahvaćeno područje, - za neophodne aktivnosti u zahvaćenom području upotrijebiti zaštitnu opremu, - pokušati zaustaviti istjecanje proizvoda, - spriječiti istjecanje i izlivanje u vodotokove, kanale, drenažne sustave i tlo iskapanjem zaštitnog jarka, ograđivanjem vrećama napunjenim suhim pijeskom, zemljom ili glinom, - u slučaju većih istjecanja obavijestiti službu za izvanredna stanja, - provesti evakuaciju ukoliko je potrebno, - otpadni materijal i uklonjeni kontaminirani površinski sloj tla staviti u spremnike i čvrsto zatvoriti, te do zbrinjavanja skladištiti u dobro, prozračnim prostorijama, - predati na zbrinjavanje pravnim osobama za zbrinjavanje opasnog otpada, ovlaštenim od strane ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.

10.4. Obveze pravne osobe u kojoj je došlo do nesreće, pregled sposobnostiObveze pravne osobe u kojoj je došlo do nesreće:

- evidentiranje nastale situacije,
- uključivanje sredstava, opreme i ljudstva za saniranje nastale situacije i sprječavanje širenja nastalog izvanrednog događaja,
- utvrđivanje načina sanacije oštećenja i dogovor oko izvođenja radova,
- angažiranje stručnih službi ukoliko je kao posljedica izvanrednog događaja došlo do utjecaja na okoliš,
- obavještanje PU CZ Split o nastalom o izvanrednom događaju na lokaciji,
- u slučaju velike nesreće operater je dužan obavijestiti Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u svrhu unosa potrebnih podataka.

Pregled sposobnosti pravnih osoba koje koriste opasne tvari definiran je Operativnim planom pravne osobe.

10.5. Pregled pravnih osoba, redovnih službi i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje aktivnosti na zaštiti od rizika i opasnosti ove vrste, s posebno utvrđenim zadaćama za svaku od operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite

10.5.1. Gašenje požara

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Dojava o izbijanju požara na objektu	Odgovorna osoba na lokaciji	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3) Pravna osoba, korisnik opasnih tvari (Prilog 56)
Aktiviranje vatrogasnih snaga (Prilog 1)	Zapovjednici vatrogasnih snaga	DVD prema svom Planu
Procjena mogućnosti gašenje požara raspoloživim snagama DVD-a	Zapovjednik DVD-a	Pripadnik DVD-a (Prilog 1)
Upućivanje zahtjeva za angažiranjem dodatnih vatrogasnih snaga (više hijerarhijske razine) (Prilog 32)	Zapovjednik DVD-a	Vatrogasna zajednica SDŽ, prema svom Planu

10.5.2. Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Prikupljanje informacija o razmjerima tehničko-tehnološke nesreće i zahvaćenom prostoru	Načelnik Stožera CZ	Stožer CZ (Prilog 3) Pravna osoba (Prilog 14 , Prilog 15 , Prilog 16) Korisnik opasnih tvari (Prilog 56)
Uspostavljanje komunikacije s PU SD, PP Makarska	Član Stožera predstavnik PU	PP Makarska (Prilog 48)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Upućivanje zahtijeva za osiguranjem prostora oko mjesta na kojemu se dogodila nesreća	Načelnik	PU SD prema svom Planu
Upućivanje zahtijeva za zabranom prometovanja prometnicama ili dijelom prometnice na mjestima nekontroliranog ispuštanja opasnih tvari (Prilog 51): - sve ulice u kojima se nalaze objekti s opasnim tvarima	Načelnik	PU SD prema svom Planu
Upućivanje zahtijeva za ograničenim kretanjem stanovništva na ugroženom području	Načelnik	PP prema svom Planu

10.5.3. Pregled raspoloživih sredstava i mogućih lokacija za dekontaminaciju stanovništva, životinja i materijalnih dobara

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Dekontaminacija stanovništva: - Ambulanta Gradac	Načelnik i/ili zamjenik načelnika Stožera CZ	DVD (Prilog 1)
Dekontaminacija životinja: - Veterinarska stanica	Načelnik Stožera CZ	DVD (Prilog 1) Veterinarska stanica (Prilog 29)
Dekontaminacija materijalnih dobara	Načelnik i/ili zamjenik načelnika Stožera CZ	DVD (Prilog 1) pripadnici PON CZ (Prilog 13)

Mjesta za dekontaminaciju

[Prilog 45/1](#)

10.5.4. Organizacija i mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Prikupljanje informacija o razmjerima tehničko-tehnološke nesreće i zahvaćenom prostoru	Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3) Pravna osoba, korisnik opasnih tvari (Prilog 56)
Aktiviranje ZHM SDŽ i Ambulanta OM	Načelnik Stožera CZ	Voditelji Zavoda za hitnu medicinu i Ambulante OM (Prilog 29)
Stavljanje u pripravnost djelatnika Ambulante OM	Stožer CZ	Odgovorna osoba Ambulante OM (Prilog 29)
Upućivanje zahtijeva za sanitetskim prijevozom povrijeđenih (Prilog 30)	Načelnik Stožera CZ Voditelji Zavoda za hitnu medicinu	Voditelji Zavoda za hitnu medicinu i Ambulante OM (Prilog 29)

Upućivanje djelatnika ambulanti na mjesto nesreće zbog pružanja prve pomoći	Voditelji Zavoda za hitnu medicinu i Ambulante OM	Liječnici Zavoda za hitnu medicinu i Ambulante OM (Prilog 29) Povjerenici CZ (Prilog 12)
---	---	---

10.5.5. Organizacija veterinarske pomoći

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za uzgoj životinja i o stoci koja se našla izvan kontrole	Načelnik Stožera CZ	Povjerenici CZ (Prilog 12) Članovi Vijeća MO
Analiziranje stanja stočnog fonda i mjere koje je potrebno poduzeti	Načelnik Stožera CZ	Stožer CZ (Prilog 3) Veterinarske stanice (Prilog 29) Članovi lovačkih udruga (Prilog 17)
Utvrđivanje raspoloživih punktova za smještaj stoke	Načelnik Stožera CZ	Povjerenici CZ (Prilog 12)
Traženje dodatnog angažiranja veterinarskih ekipa s razine SDŽ	Načelnik	Stožer CZ SDŽ (Prilog 33)
Organizacija prikupljanja stoke koja je bez kontrole	Načelnik Stožera CZ	Zaposlenici u veterinarskim stanicama (Prilog 29) Članovi lovačke udruge (Prilog 17)
Organiziranje popisa stoke	Načelnik Stožera CZ	Djelatnici Općine (Prilog 2) Članovi lovačke udruge (Prilog 17)
Organizacija prijevoza do klaonice	Načelnik Stožera CZ	Zaposlenici u veterinarskim stanicama (Prilog 29) Članovi lovačkih udruga (Prilog 17) Vlasnici MTS, prijevoznici (Prilog 14, 15)
Prikupljanje informacija o stanju uporabljivosti mrtvačnica	Načelnik Stožera CZ	Povjerenici CZ (Prilog 12)
Analiziranje stanja uporabljivosti	Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti (Prilog 42)	Načelnik	Djelatnici pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite – vlasnici MTS (Prilog 14)
Identifikacija poginulih i utvrđivanje smrti. Lokacije: - groblja na području Općine Gradac (Prilog 42/2)	Član Stožera CZ	Ovlašteni mrtvozornici, Patolozi (Prilog 42 i Prilog 42/1) i Predstavnik PP Makarska (Prilog 48)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Organizacija ukopa poginulih na lokacijama za ukop (Prilog 42/1)	Član Stožera	Svećenici (Prilog 42/3) Tvrške za ukop (Prilog 42/1)

10.5.6. Pravne i fizičke osobe koje obavljaju komunalne djelatnosti

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju komunalne djelatnosti

[Prilog 40](#)

10.5.7. Specijalizirane jedinice ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba

Specijalizirane jedinice ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba

[Prilog 1.](#)
[Prilog 14.](#)
[Prilog 15.](#)
[Prilog 29.](#)

10.5.8. Organizacija sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanje ugroženog stanovništva

Ne planira se sklanjanje nego privremeno premještanje stanovništva do sanacije prostora.

Mjesta i lokacije	Kapaciteti i sadržaji
- mjesta i lokacije prihvata	Prilog 45.
- podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja	Prilog 46.
- pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite - smještajni kapaciteti	Prilog 16.
Pregled pravaca i prometnica na području Općine Gradac	Grafički prilog 8.

10.6. Pregled prometnica po kojima je dozvoljen prijevoz opasnih tvari

Odlukom o određivanju parkirališnih mjesta i ograničenjima za prijevoz opasnih tvari na javnim cestama („Narodne novine“ br. 114/12) DC 8 određena je javnom cestom kojom vozila prevoze opasne tvari.

Na prostoru Općine nije određeno parkirališno mjesto za vozila koja prevoze opasne tvari. Istom Odlukom utvrđena su ograničenja za prijevoz opasnih tvari javnim cestama, u smislu njihovog korištenja. Odluka se ne odnosi na vozila koja prevoze opasne tvari prema izuzećima u svezi načina prijevoza, količina opasnih tvari na vozilu i načina pakovanja navedenim u Zakonu o prijevozu opasnih tvari i Prilozima A i B Europskog sporazumu o cestovnom prijevozu opasnih tvari.

10.7. Popis morskih luka i luka na unutarnjim vodama u kojima se obavlja ukrcaj/iskrcaj opasnih tvari

Na području Općine Gradac nema luka na/u kojima se obavlja ukrcaj/iskrcaj opasnih tvari.

10.8. Organizacija spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša (pravne osobe, redovne službe i djelatnosti, obveze drugih operativnih snaga civilne zaštite kao i provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Stalno praćenje situacije na zahvaćenoj površini u smislu mogućnosti stavljanja požara pod kontrolu	Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3) Pravna osoba, korisnik opasnih tvari (Prilog 56)
Stavljanje u stanje pripravnosti ostalih članova Stožera	Načelnik	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Stavljanje u stanje pripravnosti upravljačke skupine PON CZ	Načelnik Stožera CZ	Članovi upravljačke skupine PON CZ (Prilog 13)
Stavljanje u stanje pripravnosti PON CZ	Članovi upravljačke skupine PON CZ	Pripadnici PON CZ (Prilog 13)
Stavljanje u stanje pripravnosti pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite – vlasnici materijalno-tehničkih sredstava, prijevoznika, smještajnih kapaciteta i osiguranje prehrane	Načelnik Stožera CZ	Odgovorne osobe u pravnoj osobi (Prilog 14, Prilog 15, Prilog 16)
Aktiviranje snaga na spašavanju materijalnih dobara, u slučaju eskalacije požara	Načelnik	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3) Pripadnici DVD-a (Prilog 1)

10.9. Ustrojavanje operativnog dežurstva, prijema i prijensa informacija, pozivanja osoba obavješćivanja i uzbunjivanja za potrebe provođenja ovog dijela Plana

Ustrojavanje operativnog dežurstva, prijema i prijensa informacija, pozivanja osoba, mjere za ublažavanje posljedica akcidenta provode se prema Unutarnjim planovima operatera, a za njihovu provedbu zadužene su unutarnje snage operatera. Ukoliko navedene snage operatera nisu u stanju sanirati posljedice akcidenta, nakon njihovog zahtjeva biti će im na raspolaganje stavljene operativne snage sustava civilne zaštite Općine Gradac, a po potrebi biti će aktivirane i dodatne snage civilne zaštite.

Odgovorne osobe u Općini Gradac za uzbunjivanje i davanje informacija stanovništvu, obavještavaju širu javnost o izvanrednom događaju, putem sredstava javnog informiranja (radio, TV, web), te ugroženom stanovništvu daje upute za postupanje u slučaju tehničko – tehnološke nesreće s opasnim tvarima. Popis pravnih osoba za javno priopćavanje dan je u [Prilog 7. Plana](#).

- Uzbunjivanje i obavješćavanje stanovništva

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Uključivanje sirena za uzbunjivanje	PU CZ Split	PU CZ Split (Prilog 48) DVD (Prilog 1)

Obavještanje stanovništva o načinu postupanja u akcidentnoj situaciji	PU CZ Split	Sredstva javnog priopćavanja (Prilog 7)
---	-------------	--

- Organizacija obavještanja u slučaju nadolazeće opasnosti

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/suradnja
Sukladno Standardnom operativnom postupku obavještava se PU CZ Split o neposrednoj opasnosti	PU CZ Split	Načelnik (Prilog 2)
Pozivanje Stožera CZ putem (Prilog 3/1, Prilog 3/2)	Načelnik	Načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje velika nesreća može izazvati na području Općine Gradac, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	Načelnik	Stožer CZ (Prilog 3)
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija (Prilog 32) , ukoliko ŽC 112 na radijskim postajama nije objavio najavu nesreće i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	Načelnik Stožera CZ	Sredstva javnog priopćavanja (Prilog 7)
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	PU CZ Split (Prilog 48) Načelnik Stožera CZ (Prilog 3)
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja	Načelnik Stožera CZ	Povjerenici CZ (Prilog 12) Djelatnici Općine (Prilog 2)
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	Načelnik Stožera CZ	Djelatnici Općine (Prilog 2)

10.10. Upoznavanje stanovništva sa žurnim mjerama i drugim postupcima u slučaju nesreće

Upoznavanje stanovništva sa žurnim mjerama i drugim postupcima u slučaju nesreća [Prilog 52.](#)

10.11. Informiranje javnosti o nesreći i poduzetnim mjerama

Informiranje javnosti o nesreći vrši se putem sredstava javnog priopćavanja te koristeći megafon na vozilima kroz naselja. [Prilog 7.](#)

Nakon provođenja interventnih mjera odgovorna osoba mora o izvanrednom događaju izraditi očevidnik o nastanku i tijeku izvanrednog događaja [Prilog 53.](#)

11. POSTUPANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE GRADAC U OTKLANJANJU POSLJEDICA UGROZA IZ PROCJENE RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA

Tablica 14. Postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica potresa na području Općine Gradac

Operativna snaga civilne zaštite	Postupci u otklanjanju posljedica potresa
<p>Stožer CZ (Prilog 3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktiviranje vatrogasnih snaga, • mobilizacija operativnih snaga vatrogastva, • mobilizacija pravnih osoba u sustavu civilne zaštite – davatelji materijalno-tehničkih sredstava, • organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje u ruševinama, • analiziranje funkcioniranja objekata kritične infrastrukture, • upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju: <ul style="list-style-type: none"> - sustava za opskrbu el. energijom, - sustava za opskrbu vodom, - sustava komunikacijske i informacijske tehnologije, - prohodnosti prometnica, • komunikacija s PU SD i PP Makarska, • analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite, • procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija, • uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja, • uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom, • uspostavljanje kontakta s PP Makarska zbog prometnog osiguranja evakuacije, • stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje, • procjenjivanje trenutne situacije pružanja psihološke pomoći, • upućivanje zahtjeva za angažiranje timova za psihološku pomoć, • analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području, • traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine.
<p>Koordinatori na lokaciji (Prilog 9)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu, • usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.
<p>Vatrogasne postrojbe (Prilog 1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • gašenje požara, • raščišćavanje srušenih objekata, prometnica na području Općine, • pomoć pri saniranju i dovođenju u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti), • osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture, • evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara, • osiguranje prohodnosti prometnica,

Operativna snaga civilne zaštite	Postupci u otklanjanju posljedica potresa
Pravne osobe od interesa u sustavu civilne zaštite (Prilog 14 , Prilog 15 , Prilog 16)	<ul style="list-style-type: none"> • sječenje metalnih i razbijanje betonskih konstrukcija (uz pomoć pratećih i pomoćnih strojeva i uređaja), • raščišćavanje razrušenih i građevinskim materijalom zatrpanim prometnicama na području Općine, • saniranje i dovođenje u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti), • provođenje deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije , • odvoz građevinskog otpada i šuta na deponije, • održavanje kanalizacijske mreže i čistoće, • izrada objekata za privremeni smještaj ljudi, • briga o osiguranju vode za gašenje požara u dijelovima gdje je isključena vodovodna mreža, • osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe, • transport unesrećenih s područja ugroze, • suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama.
GDCK Makarska (Prilog 11)	<ul style="list-style-type: none"> • pomoć pri prevenciji i suzbijanju širenja zaraznih bolesti, • pomoć pri provođenju deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije, • evidentiranje unesrećenih, nestalih i poginulih osoba, • pružanje prve medicinske pomoći, • zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje.
HGSS- Stanica Makarska (Prilog 10)	<ul style="list-style-type: none"> • spašavanje ugroženog stanovništva, • logistika.
Povjerenici CZ (Prilog 12)	<ul style="list-style-type: none"> • pomoć pri evakuaciji, smještaju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja, • pomoć pri asanaciji terena, • logistika na mjestima prihvata, • pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva, • distribucija hrane ugroženom stanovništvu, • informiranje stanovništva.
PON CZ (Prilog 13)	<ul style="list-style-type: none"> • asanacija terena, • potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva, • logistika na mjestima prihvata, • organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva, • distribucija hrane ugroženom stanovništvu.
Udruge (Prilog 17)	<ul style="list-style-type: none"> • pomoć pri evakuaciji, smještaju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja, • asanacija terena.

Tablica 15. Postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica ekstremnih temperatura na području Općine Gradac

Operativne snage civilne zaštite	Postupci u otklanjanju posljedica ekstremnih temperatura
Stožer CZ (Prilog 3)	<ul style="list-style-type: none"> • prikupljanje informacija o ugroženom području, • traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine.
Koordinatori na lokaciji (Prilog 9)	<ul style="list-style-type: none"> • procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu, • usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.
Vatrogasne postrojbe (Prilog 1)	<ul style="list-style-type: none"> • doprema vode iz izvorišta, cisterni i bunara.
Pravne osobe od interesa u sustavu CZ (Prilog 14 , Prilog 15 , Prilog 16)	<ul style="list-style-type: none"> • uključivanje svih raspoloživih ljudskih i materijalnih sredstava.
HGSS-Stanica Makarska (Prilog 10)	<ul style="list-style-type: none"> • pomoć ugroženom stanovništvu dostavom vode. • logistika.
GDCK Makarska (Prilog 11)	<ul style="list-style-type: none"> • pomoć pri dostavi vode i hrane ugroženim domaćinstvima, • pružanje prve medicinske pomoći, • psihološka pomoć.
Povjerenici CZ (Prilog 12)	<ul style="list-style-type: none"> • logistika na mjestima prihvata, • pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva, • distribucija hrane ugroženom stanovništvu, • informiranje stanovništva.
PON CZ (Prilog 13)	<ul style="list-style-type: none"> • potpora u provođenju mjera prve pomoći, • logistika na mjestima prihvata.

Tablica 16. Postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica požara na području Općine Gradac

Operativne snage civilne zaštite	Postupci u otklanjanju posljedica požara
Stožer CZ (Prilog 3)	<ul style="list-style-type: none"> • prikupljanje informacija o razmjerima požara zahvaćenog područja.
Koordinatori na lokaciji (Prilog 9)	<ul style="list-style-type: none"> • procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu, • usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.
Vatrogasne postrojbe (Prilog 1)	<ul style="list-style-type: none"> • saniranje terena nakon požara, • preliminarni postupci za sprječavanje nastanka klizišta i odrona.
Pravne osobe od interesa u sustavu CZ (Prilog 14 , Prilog 15 , Prilog 16)	<ul style="list-style-type: none"> • uključivanje svih raspoloživih ljudskih i materijalnih sredstava u sanaciji područja ugroženog požarom, • čišćenje javnih površina, • asanacija terena.
Povjerenici (Prilog 12)	<ul style="list-style-type: none"> • sudjelovanje u sanaciji terena nakon požara.
PON CZ (Prilog 13)	

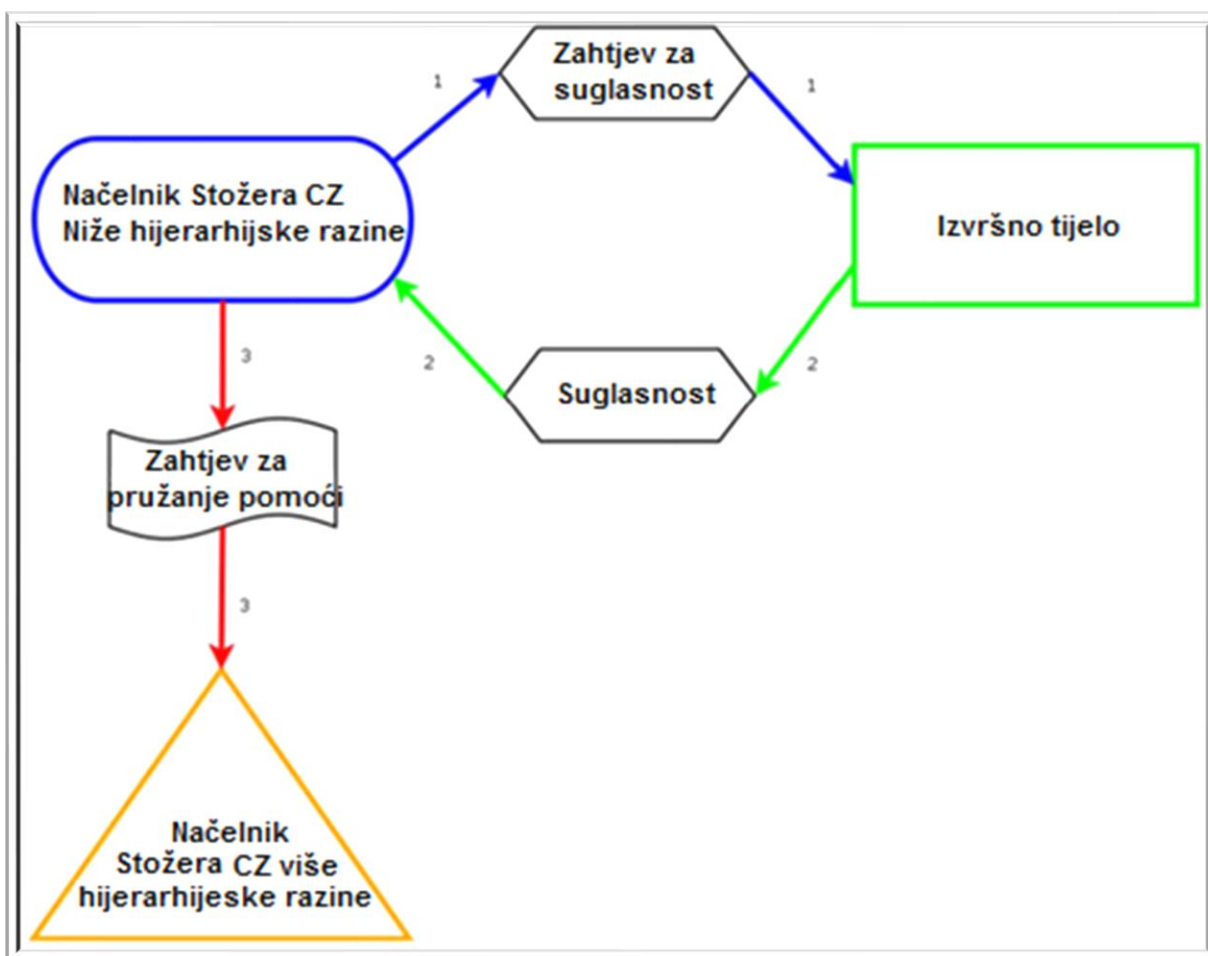
Tablica 17. Postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica epidemija i pandemija na području Općine Gradac

Operativne snage civilne zaštite	Postupci u otklanjanju posljedica epidemija i pandemija
Stožer CZ (Prilog 3)	<ul style="list-style-type: none"> • prikupljanje informacija.
Pravne osobe od interesa u sustavu civilne zaštite (Prilog 14 , Prilog 15 , Prilog 16)	<ul style="list-style-type: none"> • osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe, • transport osoba.
Koordinatori na lokaciji (Prilog 9)	<ul style="list-style-type: none"> • procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu, • usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.
GDCK Makarska (Prilog 11)	<ul style="list-style-type: none"> • evidentiranje ugroženih osoba, • pružanje prve medicinske pomoći, • zadaće vezane uz zbrinjavanje.
Povjerenici CZ (Prilog 12)	<ul style="list-style-type: none"> • logistika na mjestima prihvata, • pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva, • informiranje stanovništva.
PON CZ (Prilog 13)	<ul style="list-style-type: none"> • potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva, • logistika.

12. NAČIN ZAHTJEVANJA I PRUŽANJA POMOĆI IZMEĐU RAZLIČITIH HIJERARHIJSKIH RAZINA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U VELIKOJ NESREĆI I KATASTROFI

Kada se utvrdi da lokalni kapaciteti za postupanje u slučaju velike nesreće nisu dostatni, niža hijerarhijska razina sustava civilne zaštite može višoj razini sustava civilne zaštite sukladno načelu solidarnosti uputiti zahtjev kojim se traži pomoć u otklanjanju posljedica velike nesreće i katastrofe.

Na sljedećoj slici je dan dijagram tijeka informacija pripreme i slanja zahtjeva kojim se traži pomoć.

Slika 4. Dijagram tijeka informacija pripreme i slanja zahtjeva kojim se traži pomoć

Zahtjev za traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine

[Prilog 32](#)

III. PRILOZI PLANA